

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding Docent Dans
voltijd

Hanzehogeschool Groningen

**De kracht van
kennis.**

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding Docent Dans
voltijd – croho 34940

Hanzehogeschool Groningen

Hobéon Certificering

Datum

16 december 2013

Panel

G.J. Stoltenborg, voorzitter

M. McCormick, deskundige

F. van Kraaij, deskundige

E. Heijdenus-de Boer, deskundige

M. Fijen, studentlid

Secretaris

R.F. Stapert

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	3
3.	INLEIDING	7
4.	OORDELEN OP NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	11
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	25
6.	AANBEVELINGEN	27
BIJLAGE I	Scoretabel	29
BIJLAGE II	Opleidingsspecifieke eindkwalificaties	31
BIJLAGE III	Schematisch overzicht opleidingsprogramma	37
BIJLAGE IV	Programma, werkwijze en beslisregels	41
BIJLAGE V	Lijst geraadpleegde documenten	45
BIJLAGE VI	Overzicht Auditpanel	47

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Hanzehogeschool Groningen – HG
status instelling	bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	positief besluit – 26 april 2013
NAAM OPLEIDING	Docent Dans
registratienummer croho	34940
domein/sector croho	Onderwijs
oriëntatie opleiding	hbo
niveau opleiding	bachelor
aantal studiepunten (ec's)	240
afstudeerrichtingen	n.v.t.
onderwijsvorm	competentiegericht
locaties	Groningen en Amsterdam
variant	voltijd
datum audit	17 september 2013 (locatie Amsterdam) 18 september 2013 (locatie Groningen)
contactpersoon (naam en e-mailadres)	Mw. P. van Raad (p.van.raad@pl.hanze.nl)

Bachelor-opleiding Docent Dans

Instroom (aantal)	2007	2008	2009	2010	2011	2012
▪ voltijd	10	18	17	19	13	16
propedeuse rendement in %						
	2007	2008	2009	2010		
▪ voltijd	100 %	94,4 %	100 %	100 %		
opleidingsrendement na 4 jaar in %					2007	2008
▪ voltijd						70,6 %
opleidingsrendement na 5 jaar in %					2007	2008
▪ voltijd					70 %	
docenten			aantal		fte	
▪ voltijd			56		16,68	
Kwalificatie docenten (in %)				bachelor	master	PhD
				89,2 %	8,3 %	2,5 %
docent-student ratio						
▪ voltijd			1 :5			

2. SAMENVATTING

De afgestudeerde Docent Dans heeft specifieke expertise binnen de popdans, showdans, urban en musicaldans, waarbij ballet, jazz- en tapdans en song & dance een sterke ondersteuning zijn. De docent Dans kan dan ook lessen in deze disciplines verzorgen. Hij/zij is daardoor inzetbaar in een zeer breed werkveld, dat onderhevig is aan snelle en vaak ingrijpende veranderingen en vernieuwingen. De afgestudeerde Docent Dans is in de visie van de opleiding een competente podiumkunstenaar die bovendien gedegen is voorbereid op het dansdocentschap. Dat wil zeggen, dat de docent Dans beschikt over zowel de vereiste educatieve competenties als over de competenties waar de opleiding Dans op is gericht. In dat opzicht is een afgestudeerde Docent Dans ook gekwalificeerd voor het werkveld van de bachelor Dans. Maar de afgestudeerde Docent Dans is tevens toegerust om leergangen te ontwerpen voor de verschillende segmenten, waarbij deze kunnen worden toegespitst op de verschillende leeftijdsgroepen en niveaus.

Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties zijn scherp gefocust op de kwaliteiten die een afgestudeerde moet hebben om te slagen als kunstvakdocent (en als podiumkunstenaar in het pop-, show-, musical- en urbanwerkveld). Die kwaliteiten heeft de opleiding uitgewerkt naar competenties en verder geëxpliciteerd in indicatoren. Die competenties en indicatoren laten zien dat de opleiding Docent Dans gericht is op de scholing en vorming van *hooggekwalificeerde, internationaal georiënteerde* podiumkunstenaars in het betreffende werkveld en van daaruit op de vorming van hooggekwalificeerde kunstvakdocenten. Hooggekwalificeerd heeft in dit verband betrekking op (1) de creatieve, artistieke en ambachtelijke eisen die het betreffende internationale werkveld stelt aan podiumkunstenaars en op de conceptuele, reflectieve, onderzoekende en pedagogisch-didactische kwaliteiten van de kunstvakdocent.

Tegen de achtergrond van het feit dat het hier gaat om een bachelor-opleiding, merkt het panel op dat reikwijdte en niveau van de beoogde eindkwalificaties de kwalificaties van een beginnend beroepsbeoefenaar ontegenzeggelijk overstijgen. De beoogde eindkwalificaties voldoen dan ook in hoge mate aan de eisen waar standaard 1 naar verwijst. Bovendien heeft de opleiding de beoogde eindkwalificaties geconcretiseerd tot een valide instrument voor de inrichting en inhoud van het toetsen & beoordelen. Een oordeel 'goed' ligt dan ook in de rede.

Onderwijsleeromgeving

De opleiding biedt een samenhangend en veeleisend programma aan op een hoog niveau, waarbinnen interactie met het werkveld en interactie tussen de studenten een vanzelfsprekend element is, met grote aandacht voor ambachtelijkheid (als kunstenaar en als docent), artistieke en attitudevorming.

Focus en niveau van de opleiding (het opleiden van hooggekwalificeerde podiumkunstenaars die ook binnen de onderwijspraktijk als docent een dragende rol kunnen spelen) worden zichtbaar in de inhoud en in de successieve leerdoelen. Mede dankzij het consequent uitgewerkte didactisch concept, waarbij de interactie docent-student en student-student cruciaal is, is de opleiding erin geslaagd de reikwijdte, oriëntatie en het niveau van de beoogde eindkwalificaties zichtbaar te maken in de inhoud en de vormgeving van het programma.

In termen van discipline- en werkveldkennis & -ervaring en in termen van didactische bekwaamheid is ook de kwaliteit van het docenten van hoog niveau. Het panel wil daar nog een belangrijke kwaliteit aan toevoegen: het team is artistiek en emotioneel zeer betrokken bij de opleiding en bij de studenten wier scholing en vorming voor hen centraal staan.

De wijze waarop de opleiding aan het programma een duidelijke richting, een samenhangende structuur en een relevante en veeleisende inhoud geeft alsmede de kwaliteit en betrokkenheid van het docententeam, leiden bij het panel tot het oordeel, dat de opleiding met het onderhavige programma een opleiding in uitvoering heeft genomen die qua onderwijsleeromgeving in ruime mate voldoet aan de eisen die in deze standaard 2 aan de orde zijn. Dit alles overwegend, beoordeelt het audit panel de onderwijsleeromgeving als 'goed'.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Het auditpanel is van oordeel dat de opleiding Docent Dans het toetsen & beoordelen voortreffelijk heeft ingericht en vervolgens ook op voorbeeldige wijze in praktijk heeft gebracht, dankzij haar rechtstreeks aan de beoogde eindkwalificaties afgeleide beoordelingskaders, de hoge kwaliteit van de examinatoren, de betrokkenheid van het werkveld, de krachtige kwaliteitsborging door de examencommissie en de toetscommissie. Daardoor is de opleiding zeer wel in staat vast te stellen of haar studenten alle competenties op het vereiste eindniveau hebben verworven. Sterk punt vindt het auditpanel ook de betekenisvolle informatievoorziening richting studenten – vooraf opdat de studenten weten wat er van hen wordt verwacht en achteraf, in de vorm van systematische en daardoor leer-effectieve feedback. Daardoor heeft de opleiding het toetsen & beoordelen integraal onderdeel gemaakt van het leren.

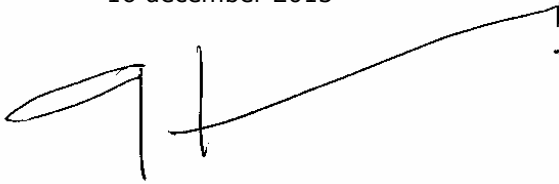
Op basis van de door het panel geraadpleegde eindniveau bepalende werkstukken en presentaties, stelt het panel vast, dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd op een niveau dat daar waar het 'de danser' / de 'podiumkunstenaar' betreft, boven het bachelor-niveau uitstijgt. Daar waar het de docent-dimensie betreft merkt het panel op dat één van de, voor een bachelor-opleiding overigens zeer ambitieuze, beroepscompetentie (het op een aantoonbare innovatieve wijze ontwikkelen van nieuwe methodes en werkwijzen voor danseducatie) nog niet zichtbaar is in de eindwerkstukken van de studenten. Reden voor het panel te volstaan met een kwalificatie 'goed'.

Algemene conclusie

De kracht van de bachelor opleiding Docent Dans ligt in (i) haar heldere visie op de ontwikkeling in het werkveld (educatie en de entertainment industrie) en op de daarmee samenhangende hoge eisen die aan docenten Dans worden gesteld, (ii) de zeer hechte banden met de beroepspraktijk (onderwijsveld en entertainment industrie), (iii) het sterke accent op de ontwikkeling van de voor een hooggekwalificeerde docent Dans vereiste creativiteit, ambachtelijkheid, discipline en pedagogisch-didactische visie, kennis en vaardigheden, (iv) de grote aandacht voor de *vorming* van de student tot een zelfbewuste en zelfkritische podiumkunstenaar en vakkundige docent, naast de scholing en training en (v) een streng, coherent en leereffectief assessmentsysteem.

Deze sterke kenmerken zijn zichtbaar in de samenstelling en kwaliteit van het docententeam, in de doelstelling, inhoud en de werkvormen van het programma en in de interactie met het werkveld. Op deze wijze maar ook dankzij de deskundigheid en de sterke betrokkenheid van het docentencorps, biedt de opleiding een samenhangend en veeleisend programma aan dat een meer dan voortreffelijke basis biedt voor de vorming en scholing van talentvolle studenten tot podiumkunstenaars die tevens vakkundige docenten zijn.

16 december 2013

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, sweeping loop on the left, followed by a vertical line, and then a long, slightly curved horizontal line extending to the right.

drs. G.J. Stoltenborg,
voorzitter

A handwritten signature in blue ink, featuring a vertical line on the left, a horizontal line crossing it, and a series of loops and horizontal strokes extending to the right.

drs. R.F. Stapert,
secretaris

3. INLEIDING

Ten geleide

De opleiding Docent Dans bereidt voor op het docentschap, maar ook (en uitdrukkelijk) op het podiumkunstenarschap evenals de opleiding Dans. Beide opleidingen zijn weliswaar zelfstandig, maar kennen een gemeenschappelijke propedeuse en hebben ook in de latere studiejaren een groot aantal gezamenlijke domeinonderdelen (gericht op gemeenschappelijke eindkwalificaties) die door dezelfde docenten worden verzorgd. Voorts kennen beide opleidingen eenzelfde structuur van het toetsen & beoordelen, eenzelfde kwaliteitszorgsystematiek en eenzelfde personeelsbeleid. Reden voor het audit panel de opleiding Docent Dans en de opleiding Dans in het kader van één kwaliteitsonderzoek te beoordelen. Anders gezegd, de documentanalyse en de tweedaagse audit hadden betrekking op zowel de opleiding Docent Dans als de opleiding Dans. Gelet op de grote overeenkomsten tussen beide opleidingen, zijn de bevindingen van het panel ook in veel opzichten gelijk en dus ook de rapportages daarover. Niettemin heeft het audit panel zijn bevindingen met betrekking tot de opleiding Docent Dans en met betrekking tot Dans in twee afzonderlijke rapporten neergelegd, omdat het in formele zin om twee zelfstandige opleidingen gaat.

Organisatie

Hanzehogeschool Groningen heeft de drie betreffende dansopleidingen ondergebracht in één structuur (Dansacademie Lucia Marthas – DLM) binnen haar School of Performing Arts waarvan overigens ook Prins Claus Conservatorium deel uit maakt. Programma en team van A'dam en Groningen zijn gelijk.

Honourstrajecten 2013/2014

Honours Talentprogramma

Dit programma (in het 3e en 4e jaar) kent een specifieke doelstelling en een omvang van ten minste 30 ec's bovenop de 240 ec's van de BA-opleidingen. Per studiejaar stelt de directie vast welke projecten beschikbaar zijn. In principe kan het Honours Talentprogramma zowel voor de opleiding Dans als Docent Dans worden toegekend.

Gecombineerde opleiding Dans / Docent Dans (totaal vier jaar)

Excellente studenten hebben na het behalen van de propedeuse de mogelijkheid een gecombineerde opleiding Dans en Docent Dans te volgen. Na succesvolle afsluiting hiervan behaalt de student twee diploma's. De gecombineerde opleiding is door haar studiebelasting (120 ec's per jaar) een zeer zwaar traject. Hiervoor is dan ook naast talent en gebleken excellentie een zeer goede fysieke en mentale conditie vereist. Daar waar de opleiding Docent Dans de opleiding Dans overlapt, verleent de examencommissie vrijstellingen.

Kwaliteitszorg

Interne kwaliteitszorg is in het NVAO beoordelingskader behorend bij een beperkte opleidingsbeoordeling geen afzonderlijk onderwerp. Niettemin wil het audit panel kort op dit onderwerp in gaan, omdat het panel zeer onder de indruk is van de hoog ontwikkelde kwaliteitscultuur binnen DLM die het tijdens de audit bij alle betrokkenen aantroft. Uit de documentatie en uit de gesprekken tijdens de audit komt het volgende beeld naar voren.

DLM streeft naar optimale kwaliteit op alle fronten. Men werkt met overtuiging aan kwaliteitsverbetering en -borging. DLM is van mening dat een belangrijke meetlat voor kwaliteit wordt afgegeven door het nationale en internationale werkveld. Daar wordt immers bepaald welke competenties een afgestudeerde moet hebben verworven om succesvol in het werkveld te opereren.

Daarnaast worden de doorgroei en diversificatiemogelijkheden van afgestudeerden na beëindiging van hun actieve podiumcarrière en/of carrière als Docent Dans evenzeer beschouwd als een meetlat voor de kwaliteit van de opleiding. Het Kwaliteitszorgplan van DLM volgt het kwaliteitszorgsysteem van de European Foundation of Quality Management en het daaruit afgeleide INK-managementmodel uit 2008.

Alle opleidingsdocumentatie, van het Kwaliteitszorgplan tot het huishoudelijk reglement en de les- en leerplannen, zijn ondergebracht in één grote, overzichtelijke documentenstructuur – “Syntaxis”. Deze documentatie, zo bleek tijdens de audit toen het panel er gebruik van maakte, maakt inderdaad alle relevante en actuele kwaliteitsinformatie snel en systematisch toegankelijk. Een werkelijk voorbeeldig documentatiesysteem met daarin ook alle analyses van de verschillende enquête-uitkomsten, klachtenanalyses, verslagen van evaluatieve bijeenkomsten, zoals de jaarlijks integrale zogeheten ‘round-ups’ en de periodieke ronde tafel gesprekken met de adviescommissie uit het werkveld.

4. OORDELEN OP NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

Beoogde eindkwalificaties

Standaard 1: De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat inhoud, niveau en oriëntatie betreft geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde eindkwalificaties passen wat betreft niveau (bachelor–master) en oriëntatie (hbo–wo) binnen het Nederlands kwalificatieraamwerk. Zij sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

Werkveld Dans – Docent Dans

Het internationaal georiënteerde pop-, show-, urban- en musicalwerkveld, waar de twee bachelor opleidingen (Dans en Docent Dans) en het Associate Degree programma op zijn gericht, vormt in volume een belangrijk onderdeel van de hedendaagse podiumkunsten. Dit werkveld¹ heeft behoefte aan hoogopgeleide, breed inzetbare podiumkunstenaars *en docenten*. Om te slagen is een brede, internationale oriëntatie dan ook een belangrijke vereiste voor de beroepsbeoefenaar, ook voor de beginnende beroepsbeoefenaar.

Segment Pop: De hedendaagse popmuziek is bedoeld voor een breed publiek en is sterk gegroeid. Bovendien wordt de popwereld gekenmerkt door snelle veranderingen. Veel popnummers worden opgeluisterd met danselementen, waarbij de laatste ontwikkelingen laten zien dat een popnummer vaak een totaaltheaterproduct is.

Segment Urban: Dit is een relatief nieuw segment in het werkveld. De urban dans en -muziek is anno 2013 ook in het theater te vinden: theatershows winnen steeds meer terrein.

Segment Show/Events: Dit segment betreft de grote televisie- en theatershows en grote revues, waarbij uitsluitend dansers optreden en een grote diversiteit aan stijlen en dansdisciplines uitoefenen.

Segment Musical: Musical is het totaaltheaterproduct bij uitstek. De verhoudingen tussen zang, dans en acteren zijn variabel. Binnen de musical bestaan hoofdrollen, rollen, bijrollen en ensemble. DLM levert afgestudeerden af die primair opgeleid zijn om in het ensemble van een musical te functioneren.

Bevindingen

De afgestudeerde Docent Dans heeft zijn specifieke expertise binnen de popdans, showdans, urban en musicaldans. Bij deze vormen van dans zijn ballet, jazz- en tapdans en song & dance een sterke ondersteuning. De docent Dans kan dan ook lessen in deze disciplines verzorgen. Hij/zij is daardoor inzetbaar in een zeer breed werkveld, dat onderhevig is aan snelle en vaak ingrijpende veranderingen en vernieuwingen. De afgestudeerde Docent Dans is niet alleen voorbereid op het dansdocentschap, maar is in de visie van DLM tevens een competente podiumkunstenaar. Dat wil zeggen, dat de bachelor Docent Dans ook beschikt over de competenties van de bachelor Dans. In dat opzicht is een afgestudeerde Docent Dans ook gekwalificeerd voor het werkveld van de bachelor Dans. Maar de afgestudeerde Docent Dans is tevens toegerust om leergangen te ontwerpen voor de verschillende segmenten, waarbij deze kunnen worden toegespitst op de verschillende leeftijdsgroepen en niveaus.

¹ Voor de opleiding Docent Dans ook: het kunstvakonderwijs / de kunsteducatie.

Specifiek werkveld Docent Dans

Basis- en voortgezet onderwijs: De docent Dans verzorgt kunstonderwijs binnen verschillende sectoren in basis- en voortgezet onderwijs. Dit kunnen danslessen zijn, maar ook theorielessen in het kader van Culturele en Kunstzinnige Vorming (CKV) of Kunst.

Kunsteducatie: De docent Dans verzorgt lessen en cursussen binnen de kunsteducatie, voor kinderen, jeugd en volwassenen. In het kader van buitenschoolse activiteiten vanuit het basis- of voortgezet onderwijs, maar ook in bijvoorbeeld buurtcentra en dansen muziekscholen.

Kunstvakonderwijs: De docent Dans is toegerust om les te geven in het kunstvakonderwijs (vooropleiding en vakopleiding) en les- en leerplannen (inclusief prestatie-indicatoren) te ontwerpen voor deze lessen, waarbij wordt uitgegaan van de opleidingsdoelen van de betreffende opleiding, in een competentiegerichte onderwijsomgeving.

Inleiding

Het thans in principe nog geldende opleidingsprofiel Docent Dans daterend uit 2004, is in de ogen van DLM sterk verouderd en congrueert niet met het Nederlands Kwalificatieraamwerk Hoger Onderwijs / Europees Kwalificatieraamwerk (NQF-HO / QF-EHEA). DLM heeft daarom een geactualiseerd kwalificatiedossier Docent Dans opgesteld in lijn met NQF-HO / QF-EHEA.

Analyse van het DLM kwalificatiedossier Docent Dans (zie hieronder: *Examendossier*) maakt het, naar het oordeel van het panel, volstrekt helder dat de beoogde eindkwalificaties (1) het niveau waarnaar de Dublin Descriptoren verwijzen, weerspiegelen, (2) inhoudelijk ten minste het landelijk profiel Dans en Docent Dans volledig dekken, (3) recht doen aan de, ook naar het oordeel van DLM, noodzakelijke internationale oriëntatie. Naar het oordeel van het panel sluit het thans vigerende DLM-competentieprofiel Docent Dans dan ook volledig aan bij de eisen van de nationale en internationale beroepspraktijk, maar ook bij de eisen die de kunsteducatie stelt aan een deskundige en professionele docent.

Beoogde eindkwalificaties

De Onderwijs- en Examenregeling – OER

In haar OER heeft DLM voor de opleiding Docent Dans de beoogde eindkwalificaties gedefinieerd in termen van competenties, daarbij de vijf Dublin Descriptoren als ordeningsprincipe hanterend. Binnen elke Dublin Descriptor heeft de opleiding voorts de verschillende dimensies van de betreffende competenties benoemd.

Bijvoorbeeld onder Dublin Descriptor "Knowledge & Understanding" de dimensies (1) visionair, (2) creërend, (3) artistiek en (4) ambachtelijk. Of, onder de Dublin Descriptor Applying Knowledge & Understanding" de dimensies (1) visionair, (2) creërend, (3) artistiek, (4) analytisch, (5) innovatief. Of, onder de Dublin Descriptor "Making Judgements" de dimensies (1) omgevingsgericht en (2) reflectief.

Examendossier

Het "Examendossier Docent Dans" overlapt het "Examendossier Dans" en omvat voorts specifieke docent-gerelateerde competenties.

In het zogeheten "Examendossier" werkt DLM de hierboven bedoelde competenties verder uit naar de examinering (het toetsen & beoordelen). Aldus fungeert het "Examendossier" als het kerndocument van de opleiding Docent Dans. Het "Examendossier" omvat: (1) 'Kennisdossier', waarin de competenties worden geconcretiseerd in indicatoren, (2) 'Competentiematrix', waarin de relatie tussen de competenties en de verschillende examenonderdelen zichtbaar wordt, (3) 'Examenprotocol' dat (o.a.) betrekking heeft op procedures en planning en (4) 'Inhoud examens' waarin inrichting, inhoud en beoordelingsvormen &-procedures tot in detail zijn beschreven.

Het sterke punt van het "Examendossier" is, dat DLM de relatie zichtbaar maakt tussen *alle* beoogde eindkwalificaties enerzijds en de inrichting en reikwijdte van het toetsen & beoordelen anderzijds. Aldus worden de competenties waar de opleiding op is gericht, zichtbaar in zowel de inhoud en vorm van het toetsen als in de wijze van beoordelen.

In het 'Kennisdossier' heeft DLM de competenties telkens ondergebracht bij één van de Dublin Descriptoren en daarbinnen telkens gerubriceerd naar de onderscheiden dimensies. Per dimensie heeft DLM de betreffende competenties gepreciseerd in indicatoren en wel op een wijze die inderdaad laat zien dat de beoogde eindkwalificaties de kenmerken van een internationaal georiënteerde, hooggekwalificeerde en breed inzetbare podiumkunstenaar zichtbaar maken. 'Hooggekwalificeerd' heeft in dit verband niet alleen betrekking op creativiteit, artistieke en ambachtelijkheid, maar ook op inzicht en op het vermogen tot reflectie en onderzoek.

Het panel is daar zeer van onder de indruk, te meer daar uit het 'Examendossier' bovendien blijkt, dat de beoogde eindkwalificaties (eindcompetenties) niet alleen de ambitie van de opleiding weergeven, maar ook inderdaad de inhoud en structuur van het gehele proces van toetsen & beoordelen bepalen. Als voorbeeld moge het volgende gelden, waarbij zij aangetekend, dat de eindkwalificaties Dans hier niet nogmaals worden genoemd.

1. Knowledge & Understanding

Dimensie 'creërend': de afgestudeerde (1) gebruikt de kernelementen van dans bij de vertaling van creatieve processen in dans, (2) maakt uit de elementen dans, zang en acteren zowel geïsoleerd als in combinatie een samenhangend creatief geheel, (3) maakt vanuit zijn eigen artistieke visie een (samenhangend) creatief geheel van de kernelementen dans en musical en stelt het creatieve proces ten dienste van zijn docentschap en weet het proces bij de leerling te realiseren, (4) geeft zichtbaar vorm aan zijn eigen of andermans concepten en artistieke ideeën in de vorm van:

- ontwikkeling op basis van kennis, intuïtie, waarnemingen en inzichten naar een eigen artistieke visie.
- vertaling van de artistieke visie in artistieke concepten, bewegingsmateriaal en choreografieën.
- dans, en weet daarbij met zijn energie, uitstraling en persoonlijkheid zijn leerlinge artistiek te inspireren.
- dans, zang en acteren. De afgestudeerde weet daarbij met zijn uitstraling, energie en persoonlijkheid zijn leerlingen artistiek te inspireren.
- dans, en zet de daarmee verworven podiumervaring in bij zijn lespraktijk.

Dimensie 'samenwerkend': de afgestudeerde (1) geeft leiding aan (inter)disciplinaire projecten, (2) heeft een duidelijk beeld van zijn eigen kwaliteiten, beperkingen en rol in een samenwerking en staat open voor andere visies en ideeën. (3) brengt verbindingen en samenwerking tot stand tussen medewerkers binnen een organisatie en slaat bruggen tussen instituten en organisaties, (4) levert een actieve, constructieve bijdrage aan verschillende vormen van overleg en samenwerken binnen en buiten het onderwijs, (5) werkt volgens de in de samenwerking geldende afspraken, procedures en systemen, (6) levert vanuit de eigen deskundigheid samen met andere betrokkenen actief, respectvol en gedisciplineerd een bijdrage aan de totstandkoming en uitvoering van gemeenschappelijke dansprocessen en – producten, (7) levert vanuit de eigen deskundigheid samen met betrokkenen actief, respectvol en gedisciplineerd een bijdrage aan de totstandkoming, uitvoering van gemeenschappelijke onderwijs- en leerprocessen.

2. Applying Knowledge & Understanding

Dimensie 'innovatief / omgevingsgericht': De afgestudeerde (1) heeft een kritische en onderzoekende houding gericht op vakinhoudelijke vernieuwing en doorgroei, (2) ontwikkelt zijn beroepsvisie vanuit pedagogische en cultureel-maatschappelijke dimensies en past deze visie toe in de beroepspraktijk, (3) gebruikt de resultaten van (artistiek) praktijkonderzoek om zijn eigen beroepsvisie verder te ontwikkelen en zijn persoonlijk werkconcept te expliciteren, (4) onderzoekt en verdiept bestaande werkwijzen en methodes van de danspraktijk en ontwikkelt op een aantoonbaar innovatieve wijze nieuwe methodes en werkwijzen voor danseducatie.

Dimensie 'pedagogisch didactisch': De afgestudeerde (1) houdt rekening met hoe lerenden leren, hoe hun ontwikkeling verloopt, welke problemen zich daarbij kunnen voordoen en hij weet (hoe) daar mee om te gaan, (2) creëert de randvoorwaarden (sfeer, organisatie, opdrachten, materialen, fysieke ruimte) die de lerenden in staat stellen zelfstandig en in groepen te kunnen leren, (3) stelt een actieve, zo zelfstandig mogelijk lerende centraal; is in staat te stimuleren, motiveren, adviseren, te coachen en begeleiden, (5) ondersteunt de lerenden in hun leerproces door leervragen en leerproblemen te signaleren, te benoemen en erop te reageren, (6) herkent en signaleert leer- en gedragsproblemen door analyse van fysiek gedrag en roept zo nodig externe deskundigheid in, (7) signaleert, benoemt en begeleidt de individuele talenten van lerenden, heeft kennis van beoogde eindniveau en weet dit in tussenstappen te helpen ontwikkelen, (8) beschikt over een breed methodisch inzicht dat hij inzet bij het formuleren van leerdoelen en bij het ontwerpen van verschillende curricula, leer- en lesplannen, (9) verzorgt en evalueert op methodische wijze dansonderwijs.

Weging en Oordeel

De beoogde eindkwalificaties zijn scherp gefocust op de kwaliteiten die een afgestudeerde moet hebben om te slagen als kunstvakdocent (en als podiumkunstenaar in het pop-, show-, musical- en urbanwerkveld). Die kwaliteiten heeft DLM uitgewerkt naar competenties en verder geëxpliciteerd in indicatoren.

De competenties en indicatoren laten zien dat de opleiding Docent Dans gericht is op de scholing en vorming van *hooggekwalificeerde, internationaal georiënteerde* podiumkunstenaars in het betreffende werkveld en van daaruit op hooggekwalificeerde kunstvakdocenten. Hooggekwalificeerd heeft in dit verband betrekking op (1) de creatieve, artistieke en ambachtelijke eisen die het betreffende internationale werkveld stelt aan podiumkunstenaars en op de conceptuele, reflectieve, onderzoekende en pedagogisch-didactische kwaliteiten van de kunstvakdocent.

Tegen de achtergrond van het feit dat het hier gaat om een bachelor-opleiding, merkt het panel op dat reikwijdte en niveau van de beoogde eindkwalificaties de kwalificaties van een beginnend beroepsbeoefenaar ontegenzeggelijk overstijgen. De beoogde eindkwalificaties voldoen dan ook in hoge mate aan de eisen waar standaard 1 naar verwijst. Bovendien heeft DLM de beoogde eindkwalificaties geconcretiseerd tot een valide instrument voor de inrichting en inhoud van het toetsen & beoordelen. Een oordeel 'goed' ligt dan ook in de rede.

Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Toelichting NVAO: De inhoud en vormgeving van het programma stellen de toegelaten studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De kwaliteit van het personeel en van de opleidingsspecifieke voorzieningen is daarbij essentieel. Programma, personeel en voorzieningen vormen een voor studenten samenhangende onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

1. Inhoud en structuur van de opleiding Docent Dans

DLM heeft het bachelor programma Docent Dans inhoudelijk geordend in 'domeinen' en opgebouwd in competentieontwikkelingsfasen ('treden'). Elk domein en elke fase heeft DLM uitvoerig beschreven in de OER, het Examendossier en de zogeheten Trede-dossiers.

Het panel hecht eraan in het onderhavige beoordelingsrapport de inhoudelijke ordening en fasering van het bachelor programma te beschrijven, omdat daaruit blijkt hoe zorgvuldig DLM de opleiding Docent Dans heeft gecentreerd rond de onderscheiden kernthema's van de scholing en training tot hooggekwalificeerd podiumkunstenaar in het betreffende werkveld met daarbij ook grote aandacht voor de successieve fasen in de ontwikkeling en vorming van de student.

Anders gezegd, de bachelor opleiding Docent Dans behelst meer dan scholing en training. Zij legt een groot accent op vorming en attitudeontwikkeling, opdat studenten zich ontwikkelen tot een persoonlijkheid die zich inderdaad kan positioneren binnen het kunstvakonderwijs en de kunsteducatie (en in het sterk competitieve werkveld, in casu de entertainment industrie).

Programma Docent Dans in zeven domeinen

1. Domein Danstechniek (DT)
(vaardighedenlijn)	Beheersing danstechnische onderdelen staat centraal, waarbij pop/show/musical/urban dans de pijler is en ballet de technische basis vormt.
2. Domein Musicaltechniek (MT)
(vaardighedenlijn)	Beheersing musicaltechnische onderdelen staat centraal, waarbij musical theatre de pijler is en zang-, dans- en acteertechniek de technische basis vormt.
3. Domein Facilitering (FAC)	Ondersteuning en facilitering van de onderdelen van andere domeinen staan centraal.
4. Domein Onderwijs Theorie (OT)	Student oriënteert zich op de onderwijspraktijk en maakt kennis met de onderwijskundige, didactische en methodische aspecten van het danskunstonderwijs.
5. Domein Onderwijs Praktijk (OP)	Student woont lessen bij en observeert de docent dans. Op deze manier wordt zijn bewustwording vergroot van Zowel de praktijk van het lesgeven, als van de opbouw van een les.

Omdat de bachelor-opleidingen Docent Dans en Dans een gemeenschappelijke propedeuse kennen, omvat het propedeuse programma van de bachelor Docent Dans ook de volgende domeinen:

6. Domein Theater Theorie (TT)
(onderdeel van propedeuse)	Theoretische achtergrond van de (podium)kunst staat centraal.
7. Domein Theater Praktijk (TP)
(onderdeel van propedeuse)	Studenten maken kennis met hun toekomstige werkveld. Praktijkervaring via podiumpraktijkstages op het niveau dat past bij de studiefase van de student. Binnen 'Werkveldoriëntatie' maakt student kennis met alle mogelijke vormen van kunst(uitingen) en een breed werkveld.

Opbouw Docent Dans in 4 treden

DLM heeft ervoor gekozen om de totale scholing in te delen in 'treden'. Alle treden tezamen vormen één doorlopende leerlijn, waarbij trede 1 de jongste vooropleidinggroep is en trede 14 de laatste fase van de (in ontwikkeling zijnde) masteropleiding. De bachelor opleiding Docent Dans omvat de treden 9, 10, 11 en 12.

1. *Trede 9* (propedeuse): oriëntatie en confrontatie
 - de aanleg van een methodische, technische, cognitieve en artistieke bodem, waarop in de hoofdfase wordt voortgebouwd;
 - de oriëntatie op het beroepenveld;
 - de beslissing, of (1) de student alléén de opleiding Docent Dans gaat doen, (2) alléén de opleiding Dans gaat doen of (3) binnen vier jaar zowel de opleiding Dans gaat combineren met de opleiding Docent Dans – het honourstraject;
2. *Trede 10*: consolidatie en verbreding
 - het consolideren en verbreden van de in trede 9 aangebrachte technische, cognitieve en artistieke basis;
 - het optimaliseren van het fysiek instrument;
 - een begin van het (leren) koppelen van de verschillende domeinonderdelen;
 - het onder begeleiding opdoen van onderwijs- en docentpraktijkervaring.
3. *Trede 11*: reflectie en kwaliteitsborging
 - verzwaring en verbreding van de technische, cognitieve en artistieke kennis en vaardigheden;
 - bewustwording en toepassing van koppelingen tussen de verschillende domeinonderdelen;
 - leren reflecteren op studie, werkveld en de eigen rol hierbij;
 - opdoen van werkervaring, zowel begeleid als zelfstandig;
 - ontwikkeling van eigen creativiteit, artisticeit en eigenheid;
 - afsluiting van de methodische en didactische kennis, vaardigheden en houding in de onderwijs- en docentpraktijk.
4. *Trede 12*: inspiratie en persoonlijkheid
 - optimaliseren van de kwaliteit van alle in eerdere treden verworven kennis, vaardigheden, houding en kunstzinnigheid;
 - zelfstandig ervaring opdoen in het werkveld, waarbij de rol van DLM een coachende is en niet zo zeer een sturende;
 - kunnen creëren van eigen lesstof.

2. Interactie met het werkveld

De intensieve, structurele en langdurige contacten met het werkveld vormen één van de pijlers waar DLM op is gebouwd. Niet alleen de directie, maar ook vele docenten die in het werkveld werkzaam zijn en/of als stagebegeleiders actief zijn, onderhouden formele en informele contacten met het werkveld, waar inmiddels ook vele alumni van DLM zich tot belangrijke spelers hebben ontwikkeld, voor en achter de schermen. Het management en de docenten zijn op diverse manieren betrokken bij het werkveld.

- Eenmaal per jaar wordt een enquête verspreid onder vertegenwoordigers van het werkveld, die in het afgelopen jaar te maken hebben gehad met studenten van DLM.
- Eenmaal per jaar wordt door de directie en de 'Algemene Commissie'² een panelgesprek gevoerd met een vertegenwoordigers van het werkveld die met studenten van DLM te maken hadden.
- Eenmaal per jaar vinden zogeheten *round-ups* plaats, waarbij het gehele academiejaar wordt geëvalueerd door de studieleiding van de opleiding.
- Bij praktijkstages, tentamens en examens worden studenten beoordeeld door docenten en door deskundigen uit het werkveld. De beoordelingssteams evalueren na afloop hun bevindingen en presenteren deze aan de Algemene Commissie. Indien nodig worden deze bevindingen meegenomen in de verbeteragenda.
- DLM kent een adviescommissie bestaande uit deskundigen uit het werkveld. Deze adviescommissie geeft gevraagd, tijdens de zogenaamde rondetafelgesprekken, en ongevraagd advies aan met managementteam.

3. Internationale oriëntatie

DLM heeft samenwerkingsovereenkomsten gesloten met (1) Royal Conservatoire of Scotland (Glasgow), (2) Academy of Music and Drama, University of Gothenborg en (3) Guildford School of Acting, Surrey University, Guildford.

Met deze partners heeft DLM in 2013 het Network Musical Theatre Europe (NMTE) opgericht. De doelstellingen van dit netwerk zijn: (1) studenten direct te confronteren met de culturele diversiteit binnen de verschillende Europese benaderingen van musical theatre, (2) Pan-Europese uitwisseling van studenten, docenten en kennis te bevorderen en te faciliteren, (3) Pedagogische en artistieke excellentie na te streven, (4) studenten uit te rusten met de skills die zij nodig hebben om zich aan te passen aan de veranderende vraag vanuit het steeds meer *wereldwijde* musical theatre werkveld, (5) de overdraagbare skills die kenmerkend zijn voor musical theatre te kapitaliseren. Dat laatste houdt verband met het feit, dat de kracht van DLM ligt in de dans-dimensie binnen musical theatre en dat dat ook de reden is geweest van de drie hierboven genoemde instellingen met DLM in zee te gaan. Voor DLM is de samenwerking van belang, gelet op het niveau van de drie partners op het gebied van (klassieke) zang- en acteerkunst.

Het panel acht het een bijzonder goede zaak, dat DLM actief participeert binnen het mede door haar opgerichte Network Musical Theatre Europe. Het verschaft DLM internationaal prestige, het stelt DLM in staat haar studenten internationaal ervaring te laten op doen, via gezamenlijke projecten zoals die reeds met (bijvoorbeeld) Gothenborg en Glasgow worden uitgevoerd. Tijdens de audit bleek, dat docenten en studenten bijzonder te spreken waren over het leereffect van deze internationale projecten. Het auditpanel is voorts zeer positief over de wederkerigheid van de samenwerking met de drie genoemde partners. De buitenlandse partners maken gebruik van DLM (dans) en DLM maakt gebruik van de partners (zang- en acteerkunst).

² De Algemene Commissie beslist over studentzaken en –verzoeken en komt wekelijks bijeen.

4. Onderzoek

Binnen de opleiding Docent Dans is het "Onderzoek Werkveld" (7 ec's) een onderdeel van het domein Onderwijs Theorie. Als afstudeeronderdeel dienen alle bachelor Docent Dans studenten een onderzoek te verrichten met als doel meer inzicht te krijgen in een relevant onderwerp dat gerelateerd is aan de performing arts in relatie tot onderwijs / educatie. De student onderzoekt een specifieke probleemstelling door middel van praktijkonderzoek.

DLM heeft de betekenis, de relatie met de eindcompetenties, de voorbereiding, de begeleiding en de beoordeling van "Onderzoek Werkveld" zeer zorgvuldig beschreven in het Examendossier (in casu: "Examen Onderzoek Werkveld" en "Protocol Onderzoek Werkveld").

Studenten zijn, zo bleek tijdens de audit, zich ten volle bewust van het belang en de betekenis van "Onderzoek Werkveld" in hun vorming tot hooggekwalificeerd podiumkunstenaar. Dat is in hoge mate te danken aan de wijze waarop DLM de voorbereiding, begeleiding en beoordeling in het opleidingsprogramma heeft geïncorporeerd. Ook de studenten zijn daar zeer over te spreken, zo bleek in de gesprekken tijdens de audit.

5. Docenten

Het docententeam kent twee categorieën: de kerndocenten - met een grote aanstelling (0,5 fte of meer) - en de specialisten - met een kleine aanstelling (0,2 fte of minder). De kerndocenten zijn de dragers van de missie en visie van DLM en dragen deze uit naar hun collega's. Zij hebben uitgebreide ervaring in werkveld en onderwijs. De specialisten worden aangenomen om hun specifieke kwaliteiten op een bepaald vakgebied.

Uit de CV's van de docenten blijkt dat zij grote ervaring hebben in het educatieve werkveld (bijvoorbeeld als docent, coördinator en/of onderwijsontwikkelaar) en in het werkveld musical theatre (bijvoorbeeld als choreograaf, coach, artistiek adviseur en/of danser). Uit de intensieve gesprekken met hen (over bijvoorbeeld de ontwikkelingen in het kunstvakonderwijs / de kunsteducatie, de inhoud van het programma en hun rol in de opleiding, bleek eens te meer dat zij dank zij hun ervaring, hun expertise en hun professioneel netwerk bijzonder gekwalificeerd zijn om de opleiding op hoog niveau te verzorgen en de kwaliteit ervan te borgen. Het panel wil daar nog aan toe voegen dat de docenten in hoge mate betrokken zijn bij de verdere ontwikkeling van de opleiding en bij de professionele groei van hun studenten.

II. Weging en oordeel

DLM biedt een samenhangend en veeleisend programma aan op een hoog niveau, waarbinnen interactie met het werkveld en interactie tussen de studenten een vanzelfsprekend element is, met grote aandacht voor ambachtelijkheid, artistieke en attitudevorming.

Focus en niveau van de opleiding (het opleiden van hooggekwalificeerde podiumkunstenaars die ook binnen de onderwijspraktijk als docent een dragende rol kunnen spelen) worden zichtbaar in de inhoud en de successieve leerdoelen. Mede dankzij het consequent uitgewerkte didactisch concept, waarbij de interactie docent-student en student-student cruciaal is, is de opleiding erin geslaagd de reikwijdte, oriëntatie en het niveau van de beoogde eindkwalificaties zichtbaar te maken in de inhoud en de vormgeving van het programma.

In termen van discipline- en werkveldkennis & -ervaring en in termen van didactische bekwaamheid is ook de kwaliteit van het docenten van hoog niveau. Het panel wil daar nog een belangrijke kwaliteit aan toevoegen: het team is artistiek en emotioneel zeer betrokken bij de opleiding en bij de studenten wier scholing en vorming voor hen centraal staan.

De wijze waarop DLM aan de opleiding een duidelijke richting, een samenhangende structuur en een relevante en veeleisende inhoud geeft alsmede de kwaliteit en betrokkenheid van het docententeam dat het programma uitvoert, leiden bij het panel tot het oordeel, dat DLM met de onderhavige opleiding een opleiding in uitvoering heeft genomen die qua onderwijsleeromgeving in ruime mate voldoet aan de eisen die in deze standaard 2 aan de orde zijn. Dit alles overwegend, beoordeelt het audit panel de onderwijsleeromgeving als 'goed'.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het gerealiseerde niveau blijkt uit de tussentijdse en afsluitende toetsen, de afstudeerwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren. De toetsen en de beoordeling zijn valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk.

Bevindingen

I. Systeem van toetsen en beoordelen

Inleiding

DLM past een competentiegerichte beoordelingssystematiek toe. Wat wordt getoetst is niet zozeer het beheersen van de verschillende domeinonderdelen, als wel het verwerven van de eindcompetenties. Hoewel alle domeinonderdelen daadwerkelijk worden getoetst, worden de ec's niet per domeinonderdeel maar per domein toegekend. Met andere woorden, alleen wanneer de verwerving van de competenties binnen een domein in zijn geheel als voldoende is beoordeeld, worden de aan het betreffende domein verbonden ec's voor de betreffende trede en periode toegekend. Het panel heeft tijdens de audit over dit aspect uitvoerig gesproken met (o.a.) de examencommissie. De kerngedachte die ten grondslag ligt aan deze benadering is, dat de vakbekwaamheid en professionaliteit van een hooggekwalificeerde podiumkunstenaar niet worden bepaald door een aantal deelcompetenties op de tellen, maar door de onderlinge samenhang tussen de onderscheiden competenties te beoordelen. Een krachtig, maar ook streng uitgangspunt, waar het panel volledig achter staat.

Onder Standaard 1 heeft het panel reeds uitgesproken, dat DLM de beoogde eindkwalificaties heeft geformuleerd op een wijze die het mogelijk maakt dat zij inderdaad richting geven aan het proces van toetsen en beoordelen. Iets wat uit het volgend moge blijken: om de studieresultaten (het verwerven van competenties) inzichtelijk te maken heeft DLM *alle* beoogde eindkwalificaties omgezet naar meetbare indicatoren. Deze indicatoren heeft DLM op tot in detail en op werkelijk voorbeeldige wijze vastgelegd in het "Examendossier Docent Dans", in casu in de zogeheten indicatorenformulieren voor bijvoorbeeld: (1) extern dans- en musicalexamen, (2) project dans, inspiratie, zang en ondernemen, (3) onderwijstheorie, (4) onderzoek werkveld, (5) onderwijspraktijk. De indicatoren hebben telkens betrekking op de vier basiselementen van een competentie: vaardigheid, kennis, houding en kunstzinnigheid. Elk element heeft DLM telkens in ten minste vijf indicatoren uiteengevouwen. Aldus is DLM erin geslaagd een referentiekader voor het totale proces van toetsen & beoordelen te ontwerpen dat inzicht verschaft in de aard en reikwijdte van de beoordelingen en dat voorts volledig recht doet aan de hoge eisen die in de beoogde eindkwalificaties besloten liggen.

Docenten zijn, zo bleek uit de gesprekken tijdens de audit, bijzonder tevreden over de relevantie, reikwijdte en (last but not least) de hanteerbaarheid van de indicatoren. Naar hun oordeel zijn de indicatoren-formulieren een belangrijk hulpmiddel om als examinerator op valide en betrouwbare wijze te kunnen beoordelen. Ook de studenten zijn er zeer over te spreken. De indicatoren verschaffen hun een goed inzicht in datgene wat de opleiding feitelijk van hen eist. Anders gezegd, zowel voor de docenten als voor de studenten vormt het "toetsen & beoordelen" de ruggengraat van de opleiding. De aandacht die docenten en studenten daaraan besteden, is dan ook dienovereenkomstig.

Toetsvormen

De inrichting van de beoordeling verschilt per domein en per fase ('trede'). De domeinen Danstechniek, Musicaltechniek en Theater Praktijk zijn bijvoorbeeld anders ingericht dan het domein Theater Theorie. Ook wordt bij de opleidingen Dans en Docent Dans in trede 12 en bij de AD opleiding Dans in trede 10 een op een aantal punten een afwijkende systematiek en indeling gehanteerd ten opzichte van treden 9, 10 en 11 of trede 9.

Daarbij gaat het telkens om een afwisseling van toetsvormen al naargelang de aard van de competenties die de opleiding in een bepaald domein en gedurende een bepaalde fase ('trede') wenst te meten.

Specifieke toetsing in de vorm van (1) continuous assessment, (2) schriftelijke testen, (3) schriftelijk tentamen/examen, (4) mondeling tentamen/examen, (5) praktijkbeoordeling, (6) beoordeling 'Onderzoek Werkveld' en (6) beoordeling schriftelijke opdrachten/papers. En geïntegreerde toetsing in de vorm van (1) domeintentamen/-examen, (2) beoordeling Portfolio en (3) beoordeling Project Integratie.

Het panel heeft uit elke fase van de opleiding schriftelijke tentamens, papers, testen, verslagen van praktijkbeoordelingen, domeintentamens ingezien en daaruit blijkt dat de feitelijke uitvoering van de toetsingen en de beoordelingen inderdaad plaatsvindt volgens de structuur en normering zoals in de indicatoren is vastgelegd.

Kwaliteitsborging

De domeindocenten bepalen inhoud en vorm van de tentamens en examens. De examencommissie of de toetscommissie controleert vervolgens of deze valide zijn. Daarbij spelen de 'indicatoren' vanzelfsprekend een belangrijke rol, want die fungeren als 'functionele en technische specificaties'. Anders gezegd, de indicatoren zijn een belangrijk en ook, zoals het panel hierboven reeds opmerkte, voorbeeldig instrument om de kwaliteit van het toetsen & beoordelen te borgen.

De feitelijke inhoud van de tentamens en examens is onlosmakelijk verbonden aan het curriculum. Docenten hebben echter, zo bleek tijdens de audit, veel vrijheid in het bepalen van de uiteindelijke vorm, met dien verstande dat alle tentamens en examens ook moeten voldoen aan de eisen van het zogeheten Werkboek Toetsen en Beoordelen dat onderdeel is van het Protocol Tentamens en Examens voor Bachelor-docenten.

Het zijn altijd beoordelings*commissies* die de beoordelingen uitvoeren, daar waar het gaat om continuous assessments, praktijkbeoordelingen, beoordeling Onderzoek Werkveld, beoordeling portfolio en beoordeling project integratie. De interne en externe leden van deze commissies (examinatoren) worden jaarlijks aangewezen door de examencommissie. De interne leden zijn als docent of als onderzoeksbegeleider verbonden aan DLM. De externe leden, zo blijkt uit hun CV's waar het panel inzage in heeft gehad, beschikken over een gedegen werkervaring in het (segment van het) werkveld dat voor het betreffende examenonderdeel relevant is.

Examencommissie en toetscommissie

Er is één examencommissie voor de drie opleidingen BA Dans, BA Docent Dans en AD Dans in Amsterdam en Groningen. De examencommissie is het orgaan dat op objectieve en deskundige wijze vaststelt of een student voldoet aan de voorwaarden die de OER stelt ten aanzien van kennis, inzicht, attitude en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van de betreffende graad. De leden van de examencommissie worden benoemd door de algemeen directeur, op basis van hun deskundigheid op het terrein van de opleiding. De huidige examencommissie bestaat uit vijf leden.

Er is één toetscommissie voor de drie opleidingen BA Dans, BA Docent Dans en AD Dans in Amsterdam en Groningen. Zij werkt in opdracht en onder de verantwoordelijkheid van de examencommissie. Waar de examencommissie verantwoordelijk is voor de borging van de kwaliteit van tentamens en examens, heeft de toetscommissie als taak de goede werking van de toetscyclus te bewaken. De leden worden benoemd door de algemeen directeur, op basis van hun deskundigheid op het terrein van de opleidingen. De commissie bestaat uit tenminste drie en uit ten hoogste vijf leden. Ten minste twee leden maken ook deel uit van de examencommissie. Ten minste één lid wordt aangetrokken van buiten de opleiding.

De examencommissie en de toetscommissie zijn, zo bleek uit de gesprekken tijdens de audit, zeer actief daar waar het gaat om proactieve en reactieve borging van het toetsen en beoordelen. Proactief via bijvoorbeeld (1) de aanwijzing van deskundige en ook *bekwame* examinatoren en (2) richtlijnen voor de inrichting van de toetsen en de assessments, (3) richtlijnen voor de beoordelingen, (4) richtlijnen voor de samenstelling van de beoordelingscommissies en voor de organisatie en planning van het toetsen & beoordelen. Reactief via bijvoorbeeld (1) het systematisch en kritisch volgen van de uitvoering, (2) periodieke steekproeven en (3) klachtenanalyse.

De wijze waarop de examencommissie en de toetscommissie hun taak in het kader van de kwaliteitsborging uitvoeren past naadloos in de hoog ontwikkelde (en strenge) kwaliteitscultuur van DLM. Een en ander leidt, zo stelt het panel vast, tot een bijzonder professioneel opgebouwd systeem van toetsen & beoordelen en een praktijk die volledig aan de hoge kwaliteitseisen van dat systeem voldoet.

II. Gerealiseerde eindkwalificaties

DLM stelt het eindniveau van haar studenten vast aan de hand van de beoordeling van (1) Portfolio³, (2) Project Integratie en (3) Onderzoek Werkveld. Een beoordeling die telkens aan de hand van de zogeheten indicatoren wordt uitgevoerd. Het panel heeft van zes studenten Docent Dans de onderliggende stukken (en op DVD de presentaties) beoordeeld. (Vier studenten uit Amsterdam en twee uit Groningen.)

Het panel heeft reeds opgemerkt, dat de opleiding een goed uitgewerkt beoordelingskader hanteert waarin zij de functie en reikwijdte van de vereiste werkstukken helder heeft vastgelegd op een wijze die past bij het hoge niveau waarop zij de beoogde eindkwalificaties heeft geformuleerd, en waarin zij voorts de inhoudelijke en formele criteria zorgvuldig specificeert.

Zoals gezegd, heeft het panel voor de beoordeling van het gerealiseerde niveau de onderliggende stukken en presentaties van zes afgestudeerden beoordeeld. Het panel beoordeelt deze werkstukken en presentaties zondermeer als 'goed'. De portfolio's verschaffen inzicht in de prestaties door de jaren heen van de student en daardoor in de professionele ontwikkeling van de student tot podiumkunstenaar. Die prestaties worden door DLM streng beoordeeld en zijn, naar het oordeel van het panel van een hoog niveau, ook in termen van kennis, attitude en reflectie. Het project Integratie verschaft inzicht in de kwaliteit van de performance van de student. Wederom streng beoordeeld en ook hier weer van hoog niveau – artistiek, technisch en qua uitstraling. Onderzoek Werkveld (de scriptie) verschaft inzicht in de kwaliteit van de student als reflectieve practitioner.

³ Onderdelen (o.a.): Extern Dans- en Musical Examen, Personal Performance Skills, Toegepaste Danstechniek, Toegepaste Muziektheorie, Toegepaste mens- en Bewegingskunde, Toegepaste Ontwikkelingspsychologie, Toegepaste Kunst en Podium Praktijkstages, Integratief examen Onderwijspraktijk, Onderwijs Theorie en Theater Theorie en Performing Education.

Deze scripties zijn qua probleemstelling relevant en voldoende complex en in hun onderzoeksaanpak methodologisch prima in orde. De analyse van de gebruikte literatuur is weliswaar soms beperkt, maar helder. Dat geldt ook voor de analyse, presentatie en interpretatie van de onderliggende gegevens. De relatie tussen analyse en conclusies is inzichtelijk en de werkwijze en het theoretisch kader zijn in de betreffende werkstukken opgenomen.

Uit de presentaties (als kunstenaar en als docent) en uit de scripties is het panel gebleken, dat de afgestudeerden ambachtelijk, artistiek en pedagogisch-didactisch een niveau hebben bereikt dat hen in staat stelt niet alleen als uitvoerend kunstenaar maar ook als docent op hoog niveau te functioneren en een bijdrage te leveren aan de verdere professionalisering van het kunstvakdocentschap.

Niettemin een kanttekening: in de beoogde eindkwalificaties staat als competentie opgenomen: de docent dans onderzoekt en verdiept bestaande werkwijzen en methodes van de danspraktijk en ontwikkelt *op een aantoonbare wijze innovatieve wijze nieuwe methodes* en werkwijzen voor danseducatie. Deze competentie heeft het panel nog niet in volle breedte zichtbaar gezien in de afstudeerwerken van de studenten.

III. Weging en Oordeel

Het auditpanel is van oordeel dat de opleiding Docent Dans het toetsen & beoordelen voortreffelijk heeft ingericht en vervolgens ook op voorbeeldige wijze in praktijk heeft gebracht, dankzij haar rechtstreeks aan de beoogde eindkwalificaties afgeleide beoordelingskaders, de hoge kwaliteit van de examinatoren, de betrokkenheid van het werkveld, de krachtige kwaliteitsborging door de examencommissie en de toetscommissie. Daardoor is de opleiding zeer wel in staat in staat vast te stellen of haar studenten alle competenties op het vereiste eindniveau hebben verworven. Sterk punt vindt het auditpanel ook concrete informatievoorziening richting studenten, vooraf opdat de studenten weten wat er van hen wordt verwacht en achteraf, in de vorm van systematische en daardoor leer-effectieve feedback. Daardoor heeft DLM het toetsen & beoordelen integraal onderdeel gemaakt van het leren.

Op basis van de door het panel geraadpleegde eindniveau bepalende werkstukken en presentaties, stelt het panel vast, dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd op een niveau dat daar waar het 'de danser' / de 'podiumkunstenaar' betreft, ver boven het bachelor-niveau uitstijgt. Daar waar het de docent-dimensie betreft merkt het panel op, dat één van de (voor een bachelor-opleiding overigens zeer ambitieuze) beroepscompetentie⁴ nog niet zichtbaar is in de eindwerkstukken van de studenten. Reden voor het panel te volstaan met een kwalificatie 'goed'.

⁴ De docent dans onderzoekt en verdiept bestaande werkwijzen en methodes van de danspraktijk en ontwikkelt op een aantoonbare wijze innovatieve wijze nieuwe methodes en werkwijzen voor danseducatie.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Algemene conclusie

De bachelor opleiding Docent Dans biedt een goed, helder gestructureerd en veeleisend programma aan dat voortreffelijk anticipeert op zowel de ambitieuze eindkwalificaties als kunstenaar als op de hoge eisen die het onderwijs stelt aan het kunstvakdocenten.

De kracht van de bachelor opleiding Docent Dans ligt in (i) haar heldere visie op de ontwikkeling in het werkveld (educatie en de entertainment industrie) en op de daarmee samenhangende hoge eisen die aan docenten Dans worden gesteld, (ii) de zeer hechte banden met de beroepspraktijk (onderwijsveld en entertainment industrie), (iii) het sterke accent op de ontwikkeling van de voor een hooggekwalificeerde docent Dans vereiste creativiteit, ambachtelijkheid, discipline en pedagogisch-didactische visie, kennis en vaardigheden, (iv) de grote aandacht voor de *vorming* van de student tot een zelfbewuste en zelfkritische podiumkunstenaar en vakkundige docent, naast de scholing en training en (v) een streng, coherent en leereffectief assessmentsysteem.

Advies m.b.t. accreditatie

Gelet op de hoge kwaliteit van de bachelor opleiding Docent Dans, is het auditteam van mening, dat de bachelor opleiding Docent Dans in aanmerking komt voor een accreditatie voor een periode van zes jaar.

6. AANBEVELINGEN

Het panel heeft voor de opleiding Docent Dans geen andere aanbevelingen gedaan dan die welke het panel en behoefte van de opleiding Dans heeft gepresenteerd. In feit gaat het om twee opleidingsoverstijgende aanbevelingen aan Dansacademie Lucia Marthas – DLM

1. Om de studenten ook in de beoordeling van hun performance rechtstreeks te confronteren met de 'tucht van de markt', geeft het panel DLM in overweging de beoordeling van haar studenten ook te laten plaatsvinden in een context die minder 'veilig' is dan de opleidingsambiance. Met andere woorden, een beoordeling door uitsluitend deskundigen uit castingbureaus dus zonder dat daar docenten bij aanwezig zijn. Omdat er geen docenten bij betrokken zijn, kan het niet anders gaan dan om formatieve assessments. Niettemin is het, naar de mening van het panel, een effectieve methode de student met de harde werkelijkheid van waardering en selectie te confronteren.
2. Een groot en betekenisvol professioneel netwerk binnen het werkveld / de entertainment industrie is voor de studenten van levensbelang. In dat verband geeft het panel DLM in overweging ten behoeve van haar studenten periodiek zogeheten 'network evenings' te organiseren.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel hbo-bachelor opleiding Docent Dans – voltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. Beoogde eindkwalificaties	Goed
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	Goed
Standaard 3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	Goed
Algemeen eindoordeel	Goed

BIJLAGE II Opleidings specifieke eindkwalificaties

2.2 Beroepscompetenties en opleidingskwalificaties Domeinen

De domeinonderdelen van de opleiding Docent Dans zijn verdeeld in verschillende domeinen:

- 1. Domein Danstechniek (DT):** in dit domein staat de beheersing van de danstechnische domeinonderdelen centraal, waarbij pop-/show-/musical-/urbandans de pijler is en ballet de technische basis vormt;
- 2. Domein Musicaltechniek (MT):** in dit domein staat de beheersing van de musicaltechnische onderdelen centraal, waarbij Musical Theatre de pijler is en zang-, dans- en acteertechniek de technische basis vormt;
- 3. Domein Facilitering (FAC):** de domeinonderdelen van dit domein hebben als doel de domeinonderdelen van andere domeinen te ondersteunen en te faciliteren;
- 4. Domein Onderwijs Theorie (OT):** in dit domein oriënteert de student zich op de onderwijspraktijk en maakt hij kennis met de onderwijskundige, didactische en methodische aspecten van het danskunstonderwijs daarnaast wordt in dit domein de theoretische achtergrond van de (podium)kunst verworven;
- 5. Domein Onderwijs Praktijk (OP):** in dit domein woont de student lessen bij en observeert hij de docent Dans. Hiernaast leert hij zelfstandig lesgeven. Op deze manier wordt zijn bewustwording vergroot van zowel de praktijk van het lesgeven, als van de opbouw van een les. Ook maken de studenten in dit domein kennis met hun toekomstig werkveld. Studenten doen praktijkervaring op door middel van podiumpraktijkstages op een niveau dat past bij de studiefase waarin de student zich bevindt. In het kader van het domeinonderdeel Werkveldoriëntatie maakt de student kennis met alle mogelijke vormen van kunst en kunstuitingen en een breed werkveld.

Omdat de opleidingen Dans en Docent Dans een gemeenschappelijke propedeuse hebben (trede 9), kent het programma van trede 9 van de opleiding Docent Dans ook de volgende domeinen:

- 6. Domein Theater Theorie (TT):** in dit domein wordt de theoretische achtergrond van de (podium)kunst verworven;
- 7. Domein Theater Praktijk (TP):** in dit domein maken de studenten kennis met hun toekomstig werkveld. Studenten doen praktijkervaring op door middel van podium praktijkstages op een niveau dat past bij de studiefase waarin de student zich bevindt. In het kader van het domeinonderdeel Werkveldoriëntatie maakt de student kennis met alle mogelijke vormen van kunst en kunstuitingen en een breed werkveld.

Hiermee komt het totaal aantal domeinen voor trede 9 van de opleiding Docent Dans op zeven. Zie voor de beschrijving van de competenties van de domeinen Theater Theorie en Theater Praktijk de OER Dans.

Hieronder volgt een beschrijving van de competenties behorende bij de domeinen en de domeinonderdelen. Voor de precieze inhoud van de verschillende domeinonderdelen wordt de lezer verwezen naar de curricula in de **Trededossiers**.

2.3.1 Competenties en domeinonderdelen Domein Danstechniek

Competenties	Domeinonderdelen
Knowledge & Understanding	Ballet
Creërend	Ballet is de basis waarop alle andere danstechnieken voortbouwen.
KU1 De afgestudeerde gebruikt de kernelementen van dans bij de vertaling van creatieve processen in dans.	Jazzdans
KU2 De afgestudeerde maakt uit de elementen dans, zang en acteren zowel geïsoleerd als in combinatie een samenhangend creatief geheel.	Jazzdans dient als basis voor de pop-, show-, urban en musicaldans techniek, maar is ook een zelfstandige danstechniek.
KU3 De afgestudeerde geeft zichtbaar vorm aan zijn eigen of andermans concepten en artistieke ideeën in de vorm van vertaling van de artistieke visie in artistieke concepten, bewegingsmateriaal en choreografieën.	Moderne Dans/Contemporary Dans
Ambachtelijk/Artistiek/Analytisch	Moderne Dans dient als basis voor de pop-, show- en jazzdans, maar is ook een zelfstandige danstechniek. Contemporary dans is een zelfstandige danstechniek, waarbij creativiteit ontwikkeling en innovatie binnen de dans centraal staan.
KU23 De afgestudeerde toont brede kennis op het gebied van de eigen discipline.	Pop-, show-, musical- en urbandans
KU26 De afgestudeerde toont technische vaardigheden op het gebied van de eigen discipline.	Pop-, show-, musical- en urbandans is het kerndomeinonderdeel binnen het domein Danstechniek. In dit domeinonderdeel komen de verschillende dansstijlen bij elkaar en wordt een brug geslagen tussen de verschillende technieken.
Applying Knowledge & Understanding	Tapdans
Innovatief/omgevingsgericht (kritisch-reflectief-component)	Tapdans dient als basis voor de pop-, show-, musical- en urbandans, maar is ook een zelfstandige danstechniek.
AKU6 De afgestudeerde is flexibel, gedisciplineerd, stressbestendig, initiatiefrijk en weet prioriteiten te stellen.	Theatre Latin Standard Dans
Assimilerend	Theatre Latin Standard Dans is een onderdeel van het ballroomdans en een verzamelnaam voor verschillende dansen die zijn ontstaan uit traditionele niet-academische dansvormen. Deze dansvormen zijn vanaf het begin van de 20 ^{ste} eeuw gestandaardiseerd tot zelfstandige danstechnieken.
AKU27 De afgestudeerde koppelt zijn cognitieve ontwikkeling aan zijn ambachtelijke en kunstzinnige ontwikkeling.	Urban Dans Trends
Making Judgements	Urban Dans Trends is een apart domeinonderdeel en een zelfstandige danstechniek gebaseerd op niet-academisch e dansvormen, zoals hiphop, die voortdurend aan vernieuwingen, trends en verandering onderhevig is.
Reflectief	
M.3 De afgestudeerde reflecteert zelfstandig op de dans-technische, artistiek en muzikale aspecten van zijn kunnen en neemt naar aanleiding daarvan actie.	

2.3.2 Competenties en domeinonderdelen Domein Musicaltechniek

Competenties	Domeinonderdelen
Knowledge & Understanding	Acteren
Creërend	Acteren dient als basis voor de domeinonderdelen Musical Theatre en Song & Dance, maar is in de vorm van musicalacteren ook een zelfstandig domeinonderdeel.
KU1 De afgestudeerde gebruikt de kernelementen van dans bij de vertaling van creatieve processen in dans.	Ensemblezang
KU2 De afgestudeerde maakt uit de elementen dans, zang en acteren zowel geïsoleerd als in combinatie een samenhangend creatief geheel.	Ensemblezang dient als basis voor de domeinonderdelen Musical Theatre en Song & Dance, maar is ook een zelfstandig domeinonderdeel. Het kerndoel is meerstemmigheid.
KU3 De afgestudeerde geeft zichtbaar vorm aan zijn eigen of andermans concepten en artistieke ideeën in de vorm van vertaling van de artistieke visie in artistieke concepten, bewegingsmateriaal en choreografieën	Musical Theatre
Ambachtelijk/Artistiek/Analytisch	Bij Musical Theatre komen de onderdelen dans, zang en spel samen. In Musical Theatre vormen de bestaande musicals, en dan in het bijzonder de dans- en ensemblezangstukken, het les- en leermateriaal. Musical Theatre is het kerndomeinonderdeel van het domein Musicaltechniek.
KU23 De afgestudeerde toont brede kennis op het gebied van de eigen discipline.	Song & Dance
KU26 De afgestudeerde toont technische vaardigheden op het gebied van de eigen discipline.	Bij Song & Dance komen de onderdelen dans en zang samen.
Applying Knowledge & Understanding	Stemcoaching/logopedie
Innovatief/omgevingsgericht (kritisch-reflectief-component)	Stemcoaching fungeert als ondersteuning voor Acteren, Zanginterpretatie, Ensemblezang, Musical Theatre, Song & Dance en Zangtechniek.
AKU6 De afgestudeerde is flexibel, gedisciplineerd, stressbestendig, initiatiefrijk en weet prioriteiten te stellen.	Zanginterpretatie
Assimilerend	Zanginterpretatie is een apart onderdeel van zangtechniek, waarbij de tekst interpretatie centraal staat.
AKU27 De afgestudeerde koppelt zijn cognitieve ontwikkeling aan zijn ambachtelijke en kunstzinnige ontwikkeling.	Zangtechniek
Making Judgements	Zangtechniek dient als basis voor alle domeinonderdelen waarin zang voorkomt, maar is ook een zelfstandige techniek.
Reflectief	
M.3 De afgestudeerde reflecteert zelfstandig op de dans-technische, artistiek en muzikale aspecten van zijn kunnen en neemt naar aanleiding daarvan actie.	

2.3.3 Competenties en domeinonderdelen Domein Facilitering

Competenties	Domeinonderdelen
Knowledge & Understanding Samenwerkend	Acrobatiek
KU14 De afgestudeerde werkt volgens de in de samenwerking geldende afspraken, procedures en systemen.	Acrobatiek helpt bij het optimaliseren van de fysieke ontwikkeling en de acrobatische vaardigheden. Acrobatiek is ondersteunend voor de pop-, show-, musical- en urbanbandtechniek
Applying Knowledge & Understanding Innovatief/omgevingsgericht (kritisch-reflectief-component)	Choreografie/compositie
AKU1 De afgestudeerde heeft een kritische en onderzoekende houding gericht op vakinhoudelijke vernieuwing en doorgroei.	Choreografie leert de student eenvoudige choreografieën te ontwerpen.
Making Judgements Omgevingsgericht	Extra contacturen (ECU)
M.11 De afgestudeerde signaleert actuele ontwikkelingen in de internationale samenleving en verbindt deze aan de beroepspraktijk	Deze uren worden ingedeeld n.a.v. de individuele ontwikkeling van de student.
M.12 De afgestudeerde toont inzicht in de functie en plaats van de kunsten in de samenleving en verwerkt die in zijn beroepspraktijk.	Make-up (op projectbasis)
Reflectief	Make-up leert de afgestudeerde zelfstandig make-up aan te brengen ten behoeve van voorstellingen.
M.12 De afgestudeerde gaat professioneel om met het geven en ontvangen van kritiek, gebruikt kritiek van anderen om zichzelf verder te ontwikkelen.	Personal Development/MOO
M.13 De afgestudeerde laat zien inzicht te hebben in de eigen sterke en minder sterke talenten en mogelijkheden in relatie met dans en met het onderwijs dat hij of zij verzorgt.	Hierin wordt de student begeleid, in samenwerking met andere studenten of individueel, in hun studieloopbaan, projecten en exchange programma's. MOO heeft als doel de student theoretische kennis en vaardigheden aan te leren betreffende het managen van projecten waardoor deze in staat is als ondernemer te managen en te produceren binnen het vakgebied.
Learning Skills Groeit en Innovatief	Zangondersteuning
LS1 De afgestudeerde is een <i>life-long-learner</i> .	ZO heeft als doel de in te studeren zang nummers te kunnen instuderen, oefenen en repeteren samen met een repetitor. In trede 9 en 10 val dit onderdeel onder facilitering.

2.3.4 Competenties en domeinonderdelen Domein Onderwijs Theorie

Competenties	Domeinonderdelen
Knowledge & Understanding Creerend	Methodisch
KU3 De afgestudeerde gebruikt de kernelementen van dans bij de vertaling van creatieve processen in dans.	AKU22 De afgestudeerde bleit organisatievormen, leermiddelen en leermaterialen aan die de leerdoelen en leeractiviteiten van onderwijs in kunstvakken ondersteunen.
KU4 De afgestudeerde maakt vanuit zijn eigen artistieke visie een (samenhangend) creatief geheel van de kernelementen van dans, en musical en stelt het creatieve proces ten dienste van zijn docentschap en weet het proces bij de leerling te realiseren.	AKU23 De afgestudeerde toetst de ontwikkeling en voortgang van de lerenden en beoordeelt de resultaten op verantwoorde wijze.
KU7 De afgestudeerde geeft zichtbaar vorm aan zijn eigen of andermans concepten en artistieke ideeën in de vorm van dans, zang en acteren. De afgestudeerde weet daarbij met zijn uitstraling, energie en persoonlijkheid zijn leerling artistiek te inspireren.	AKU24 De afgestudeerde geeft kunst en cultuur een betekenisvolle plaats in het onderwijs en evalueert deze plaats structureel.
KU8 De afgestudeerde geeft zichtbaar vorm aan zijn eigen of andermans concepten en artistieke ideeën in de vorm van dans, zang en acteren. De afgestudeerde weet daarbij met zijn uitstraling, energie en persoonlijkheid zijn leerling artistiek te inspireren.	AKU25 De afgestudeerde adviseert en begeleidt bij culturele activiteiten, het samenstellen van een kunstdossier (kunstmentoraat) en draagt bij tot inzicht in de diverse kunstdisciplines en de samenhang daartussen.
KU9 De afgestudeerde geeft zichtbaar vorm aan zijn eigen of andermans concepten en artistieke ideeën in de vorm van dans, en zet de daarmee verworven podiumervaring in bij zijn lespraktijk.	Assimilerend
KU9 De afgestudeerde geeft zichtbaar vorm aan zijn eigen of andermans concepten en artistieke ideeën in de vorm van dans, en zet de daarmee verworven podiumervaring in bij zijn lespraktijk.	AKU26 De afgestudeerde koppelt zijn cognitieve ontwikkeling aan zijn fysieke, ambachtelijke en kunstzinnige ontwikkeling en vice versa en helpt zijn leerling bij diens assimilatieproces.
Samenwerkend	AKU28 De afgestudeerde assimileert alle (nieuw-)verworven competenties in alle relevante werksituaties en vice versa.
KU10 De afgestudeerde geeft leiding geven aan (inter)disciplinaire projecten.	Ondernemend
KU11 De afgestudeerde heeft een duidelijk beeld van zijn eigen kwaliteiten, beperkingen en rol in een samenwerking en staat open voor andere visies en ideeën.	AKU29 De afgestudeerde neemt initiatief en benut kansen in de binnen- en buitenschoolse onderwijsmarkt, voor zowel bestaande als nieuwe producten of activiteiten.
KU12 De afgestudeerde brengt verbindingen en samenwerking tot stand tussen medewerkers binnen een organisatie en slaat bruggen tussen instituten en organisaties.	AKU30 De afgestudeerde toont zakelijk, creatief en organisatorisch inzicht bij het ontwikkelen van zijn cultureel ondernemerschap.
KU13 De afgestudeerde levert een actieve, constructieve bijdrage aan verschillende vormen van overleg en samenwerken binnen en buiten het onderwijs.	AKU31 De afgestudeerde geeft leiding aan de inhoudelijke en zakelijke aspecten van project- en lesplannen.
KU15 De afgestudeerde levert vanuit de eigen deskundigheid samen met andere betrokkenen actief, respectvol en gedisciplineerd een bijdrage aan de totstandkoming en uitvoering van gemeenschappelijke dansprocessen en -producten.	AKU32 De afgestudeerde neemt in de ontwikkeling van zijn beroepspraktijk de persoonlijke fysieke belastbaarheid als uitgangspunt.
KU16 De afgestudeerde levert vanuit de eigen deskundigheid samen met betrokkenen actief, respectvol en gedisciplineerd een bijdrage aan de totstandkoming, uitvoering van gemeenschappelijke onderwijs- en leerprocessen.	AKU33 De afgestudeerde levert een actieve bijdrage aan een gezamenlijk project of product en staat open voor andere ideeën en inbreng.
	AKU34 De afgestudeerde signaleert kansen en bedreigingen in de markt en geeft zelfstandig, zakelijk, energiek en inspirerend vorm aan zijn docentschap en/of cultureel ondernemerschap.
	Algemene muziekleer
	Algemene Muziekleer gaat in op de theoretische aspecten van de muziek, plaatst de verschillende relevante muziekstromen in historisch perspectief en legt de basis voor muziekkennis in de dans- en musicalpraktijk.
	Dansanalyse
	Dansanalyse omvat de ontleding van de ballet-, jazz- en pop-, show-, musical- en urbanbandtechniek.
	Dansgeschiedenis
	Dansgeschiedenis plaatst dans in de ruimste zin des woords in historisch perspectief.
	Didactiek
	Didactiek behelst de kunst van het lesgeven.
	Kunst-, cultuur- en popgeschiedenis
	Kunst-, cultuur- en popgeschiedenis plaatst kunst-, cultuur- en populaties in historisch perspectief.
	Kunsteducatie
	Kunst is kunst kijken, kunst doen en kunst leren, gericht op het voortgezet onderwijs.
	Mens- en Bewegingskunde
	Mens- en Bewegingskunde omvat een basale kennis van anatomie, fysiologie en pathologie van het bewegings- en stemapparaat en vakspecifieke EHBO-vaardigheden.
	Methodiek
	Methodiek omvat de zelfstandige ontwikkeling en uitvoering van lesplannen, leerplannen en curricula ten behoeve van ADV, ballet, pop-, show-, musical- en urbanband, jazzdans en tapdans.
	Musicalwetenschap
	Musicalwetenschap plaatst de musical in historisch perspectief.
	Onderwijskunde
	Onderwijskunde is de wetenschap die leren, opleiden en ontwikkelen in onderwijs beschrijft, begrijpt en verklaart.
	Onderzoek Werkveld
	De student voert zelfstandig een onderzoek uit over een onderwerp dat gerelateerd is aan het toekomstige werkveld en presenteert zijn onderzoek voor een beoordelingscommissie.

Competenties (vervolg)	Domeinonderdelen (vervolg)
<p>KU17 De afgestudeerde levert vanuit de eigen deskundigheid samen met andere betrokkenen actief, respectvol en gedisciplineerd een bijdrage aan de totstandkoming en uitvoering van gemeenschappelijke dans-, musical- of popproducten.</p> <p>Innovatief</p> <p>KU18 De afgestudeerde heeft een kritische en onderzoekende houding gericht op vakinhoudelijke vernieuwing en doorgroei.</p> <p>KU19 De afgestudeerde ontwikkelt zijn beroepsvisie vanuit pedagogische en cultureel-maatschappelijke dimensies en past deze visie toe in de beroepspraktijk.</p> <p>KU20 De afgestudeerde gebruikt de resultaten van (artistiek) praktijkonderzoek om zijn eigen beroepsvisie verder te ontwikkelen en zijn persoonlijk werkconcept te expliciteren.</p> <p>KU21 De afgestudeerde en verdiept bestaande werkwijzen en methodes van de danspraktijk en ontwikkelt op een aantoonbaar innovatieve wijze nieuwe methodes en werkwijzen voor danseducatie.</p> <p>KU22 De afgestudeerde voegt vernieuwende elementen toe aan dans-, zang- en acteertechnieken.</p> <p>Ambachtelijk/Artistiek/Analytisch</p> <p>KU24 De afgestudeerde plaatst de betekenis van dans en het lichaam in cultuurfilosofische en cultuurhistorische context.</p> <p>KU25 De afgestudeerde past kennis van het productieproces, theateromgevingsmiddelen, termen en begrippen van het theater toe.</p> <p>KU27 De afgestudeerde gebruikt culturele, kunsthistorische en actuele vak kennis en plaatst uitingen van de eigen discipline in deze context.</p> <p>KU28 De afgestudeerde kent de functie van sociale, rituele en uitvoerende dans binnen maatschappelijke structuren.</p> <p>KU29 De afgestudeerde maakt, zowel zelfstandig als op aanwijzing van derden, in zijn werkzaamheden vakbekwaam en professioneel gebruik van een breed scala aan instrumentele vaardigheden en ambachtelijke kennis.</p> <p>KU30 De afgestudeerde ontleedt dansbewegingen van zichzelf en van anderen, zowel in hun geheel als in aparte en geïsoleerde aspecten en elementen en kan verschillende dansdisciplines en stijlen zo mogelijk integreren.</p>	<p>AKU33 De afgestudeerde werkt daarbij klantgericht.</p> <p>AKU38 De afgestudeerde adviseert en begeleidt bij culturele activiteiten, het samenstellen van een kunstdossier (kunstmentor) en draagt bij tot inzicht in de diverse kunstdisciplines en de samenhang daartussen.</p> <p>AKU37 De afgestudeerde heeft een eigen visie op zowel het theatervak als op het onderwijs- en leerproces en voelt een innerlijke noodzaak deze visie over te dragen.</p> <p>Making Judgements</p> <p>Omgevingsgericht</p> <p>MJ1 De afgestudeerde signaleert actuele ontwikkelingen in de internationale samenleving en verbindt deze aan de beroepspraktijk.</p> <p>MJ2 De afgestudeerde toont dat hij vakinhoudelijke ontwikkelingen van de internationale danssector volgt en kennis heeft van de diverse werkvelden en de veranderende beroepspraktijk.</p> <p>MJ3 De afgestudeerde voert (artistiek) praktijkonderzoek uit om zijn eigen theoretisch kader te toetsen aan de beroepspraktijk.</p> <p>MJ4 De afgestudeerde onderzoekt en verdiept bestaande methodes en werkwijzen voor danseducatie en ontwikkelt nieuwe methodes en werkwijzen voor danseducatie.</p> <p>MJ6 De afgestudeerde plaatst culturele ontwikkelingen (met name op het gebied van jeugdcultuur en interculturaliteit) in een maatschappelijke context en relateert deze aan het eigen vakgebied.</p> <p>MJ7 De afgestudeerde is flexibel, gedisciplineerd, stressbestendig, initiatiefrijk en weet prioriteiten te stellen.</p> <p>MJ8 De afgestudeerde signaleert, verwerkt en integreert in zijn docentschap relevante signalen uit de samenleving, zijn werkomgeving en zijn persoonlijk leven.</p> <p>Reflectief</p> <p>MJ10 De afgestudeerde reflecteert zelfstandig op de pedagogisch-didactische, methodische en theoretische aspecten van zijn kunnen en neemt naar aanleiding daarvan actie.</p>
	<p>Onderzoek Werkveld begeleiding</p> <p>In deze contacturen wordt het Onderzoek Werkveld begeleid door een coach.</p> <p>Personal Education & Teaching Skills</p> <p>Studenten worden gecoached bij hun stap van student naar zelfstandige docent.</p> <p>Psychologie</p> <p>Psychologie omvat de basisprincipes van de (ontwikkelings)psychologie.</p> <p>Solfége</p> <p>Solfége omvat het op het gehoor leren onderscheiden en het kunnen lezen van tonen en intervallen.</p> <p>Toegepaste theorie</p> <p>In dit onderdeel worden de aangeleerde theoretische onderdelen in de praktijk toegepast.</p> <p>Werkveldoriëntatie Onderwijs / Management, Organisatie & Ondernemerschap (MOO)</p> <p>Werkveldoriëntatie Onderwijs biedt inzicht in en ervaring met alle aspecten van het toekomstig onderwijswerkveld. MOO heeft als doel de student theoretische kennis en vaardigheden aan te leren betreffende het managen van projecten.</p> <p>Werkveldoriëntatie Theater / Management, Organisatie & Ondernemerschap (MOO)</p> <p>Werkveldoriëntatie Theater heeft als doel inzicht te verschaffen in alle aspecten van het toekomstig werkveld als podiumkunstenaar en als ondernemer, zowel nationaal als internationaal. MOO heeft als doel de student theoretische kennis en vaardigheden aan te leren betreffende het managen van projecten waardoor deze in staat is als ondernemer te managen en te produceren binnen het vakgebied.</p> <p>COL Project</p> <p>Projecten waarbij creëren (C), ondernemen (O) en leidinggeven (L) centraal staan. Domeinoverstijgend project (Onderwijs Theorie en Onderwijs Praktijk).</p> <p>Project Performing Education (Project PE)</p> <p>Zowel het lesgeven alsmede ondernemen en leidinggeven staan in dit domeinonderdeel centraal. Domeinoverstijgend project (Onderwijs Theorie en Onderwijs Praktijk).</p>

Competenties (vervolg)	Domeinonderdelen (vervolg)
<p>KU31 De afgestudeerde ontleedt producten en processen op het gebied van musical en popcultuur zowel in hun geheel als in onderscheiden aspecten en elementen en kan verschillende musical- en popstijlen en -disciplines zo mogelijk integreren.</p> <p>KU32 De afgestudeerde ontleedt op basis van zijn theoretische kennis de tijd, stijl en vorm van een musical-, dans- of popproductie of –proces en de danstechnische, muzikale, mentale, sociale en fysieke (om)mogelijkheden van de leerling en kan desgewenst adequaat interveniëren.</p> <p>KU33 De afgestudeerde geeft vorm aan dans, zang en acteren. De afgestudeerde weet daarbij met zijn uitstraling, energie en persoonlijkheid zijn leerling artistiek te inspireren.</p> <p>Applying Knowledge & Understanding</p> <p>Innovatief/omgevingsgericht (kritisch-reflectief-component)</p> <p>AKU2 De afgestudeerde ontwikkelt zijn beroepsvisie vanuit pedagogische en cultureel-maatschappelijke dimensies en past deze visie toe in de beroepspraktijk.</p> <p>AKU5 De afgestudeerde gebruikt de resultaten van (artistiek) praktijkonderzoek om zijn eigen beroepsvisie verder te ontwikkelen en zijn persoonlijk werkconcept te expliciteren.</p> <p>AKU6 De afgestudeerde onderzoekt en verdiept bestaande werkwijzen en methodes van de danspraktijk en ontwikkelt op een aantoonbaar innovatieve wijze nieuwe methodes en werkwijzen voor danseducatie.</p> <p>AKU5 De afgestudeerde voegt vernieuwende elementen toe aan dans-, zang- en acteertechnieken.</p> <p>AKU6 De afgestudeerde is flexibel, gedisciplineerd, stressbestendig, initiatiefrijk en weet prioriteiten te stellen.</p> <p>AKU7 De afgestudeerde signaleert, verwerkt en integreert in zijn docentschap relevante signalen uit de samenleving, zijn werkomgeving en zijn persoonlijk leven.</p> <p>Pedagogisch (didactisch-methodisch competent)</p> <p>AKU8 De afgestudeerde houdt rekening met hoe lerenden leren, hoe hun ontwikkeling verloopt, welke problemen zich daarbij kunnen voordoen en hij weet (hoe) daar mee om te gaan.</p> <p>AKU9 De afgestudeerde creëert de randvoorwaarden (sfeer, organisatie, oprichtingen, materialen, fysieke ruimte) die de lerenden in staat stellen zelfstandig en in groepen te kunnen leren.</p>	<p>MJ11 De afgestudeerde reflecteert zowel zelfstandig als op aanwijzing van derden zijn sterke en zwakke punten om zodoende tot optimale (kunst) pedagogische prestaties te komen.</p> <p>MJ14 De afgestudeerde toont over brede kennis te beschikken van de kernconcepten, structuren, werkwijzen en theorieën van de dans, de andere kunstdisciplines en van de historische en sociaal-maatschappelijke bedding daarvan.</p> <p>Communication</p> <p>Samenwerkend</p> <p>C1 De afgestudeerde levert vanuit de eigen deskundigheid samen met andere betrokkenen actief, respectvol en gedisciplineerd een bijdrage aan de totstandkoming, uitvoering van gemeenschappelijke onderwijs- en leerprocessen.</p> <p>C2 De afgestudeerde levert vanuit de eigen deskundigheid samen met andere betrokkenen actief, respectvol en gedisciplineerd een bijdrage aan de totstandkoming en uitvoering van gemeenschappelijke dans-, musical- of popproducten en -producten.</p> <p>C3 De afgestudeerde geeft leiding geven aan (inter)disciplinaire projecten.</p> <p>C4 De afgestudeerde brengt verbindingen en samenwerking tot stand tussen medewerkers binnen een organisatie en slaat bruggen tussen instituten en organisaties.</p> <p>C5 De afgestudeerde draagt vanuit een innerlijke noodzaak op inspirerende wijze zijn of haar artistieke ideeën en fascinatie voor dans, kunst en cultuur over, afgestemd op de relevante doelgroepen.</p> <p>C6 De afgestudeerde communiceert effectief en efficiënt, zowel schriftelijk als mondeling, met relevante doelgroepen over voor de doelgroep terzake doende aspecten (van de dans).</p> <p>C7 De afgestudeerde communiceert respectvol, informatief en overtuigend met leerlingen, cursisten, ouders, verzorgers en/of collega's over inhoud en voortgang van het onderwijs.</p> <p>C8 De afgestudeerde pakt zowel verbale als niet-verbale informatie op en reageert adequaat.</p> <p>C9 De afgestudeerde verwoordt en legitimeert zijn kennis en opvattingen in zijn beroepscontext zowel schriftelijk als mondeling effectief en efficiënt naar leerlingen, vakgenoten en buitenstaanders. Hij ontleedt, verwerkt en beïnvloedt zelfstandig een communicatieproces.</p>
	Zie verder op volgende pagina

Competenties (vervolg)	
AKU10 De afgestudeerde stelt een actieve, zo zelfstandig mogelijk lerende centraal, is in staat te stimuleren, motiveren, adviseren, te coachen en begeleiden.	Learning Skills Groeit en Innovatief
AKU11 De afgestudeerde ondersteunt de lerenden in hun leerproces door leervragen en leerproblemen te signaleren, te benoemen en erop te reageren.	LS2 De afgestudeerde onderzoekt en verdiept bestaande werkwijzen en methodes van de danspraktijk en ontwikkelt op een aantoonbaar innovatieve wijze nieuwe methodes en werkwijzen voor danseducatie.
AKU12 De afgestudeerde herkent en signaleert leer- en gedragsproblemen door analyse van fysiek gedrag en roept zo nodig externe deskundigheid in.	LS3 De afgestudeerde voegt vernieuwende elementen toe aan dans-, zang- en acteertechnieken.
AKU13 De afgestudeerde signaleert, benoemt en begeleidt de individuele talenten van lerenden, heeft kennis van beoogde eindniveau en weet dit in tussenstappen te helpen ontwikkelen.	LS4 De afgestudeerde geeft nieuw verworven inzichten in het (onderwijs)werkveld op eigen wijze vorm en concretiseert deze in de verdere ontwikkeling van zijn docentschap.
AKU14 De afgestudeerde beschikt over een breed methodisch inzicht en hij zet dit in bij het formuleren van leerdoelen en het ontwerpen van verschillende curricula, leer- en lesplannen.	
AKU15 De afgestudeerde verzorgt en evalueert op methodische wijze dansonderwijs.	
Didactisch	
AKU16 De afgestudeerde houdt rekening met hoe lerenden leren, hoe hun ontwikkeling verloopt, welke problemen zich daarbij kunnen voordoen en hij weet (hoe) daar mee om te gaan.	
AKU17 De afgestudeerde creëert de randvoorwaarden (sfeer, organisatie, opdrachten, materialen, fysieke ruimte) die de lerenden in staat stellen zelfstandig en in groepen te kunnen leren.	
AKU18 De afgestudeerde stelt een actieve, zo zelfstandig mogelijk lerende centraal, is in staat te stimuleren, motiveren, adviseren, te coachen en begeleiden.	
AKU19 De afgestudeerde ondersteunt de lerenden in hun leerproces door leervragen en leerproblemen te signaleren, te benoemen en erop te reageren.	
AKU20 De afgestudeerde ontwerpt leeractiviteiten vanuit een vakgerichte didactische visie die in het perspectief van de ontwikkeling van de lerenden betekenisvol zijn.	
AKU21 De afgestudeerde geeft leiding aan zijn leerlingen en biedt dezen met inachtneming van en respect voor hun achtergrond en capaciteiten een effectieve, stimulerende en veilige leeromgeving.	

Competenties		Domeinonderdelen
Knowledge & Understanding	AKU15 De afgestudeerde verzorgt en evalueert op methodische wijze dansonderwijs.	COL Project
Creërend	Didactisch	Projecten waarbij creëren (C), ondernemen (O) en leidinggeven (L) centraal staan. Domeinoverstijgend project (Onderwijs Theorie en Onderwijs Praktijk).
KU2 De afgestudeerde gebruikt de kernelementen van dans bij de vertaling van creatieve processen in dans.	AKU17 De afgestudeerde creëert de randvoorwaarden (sfeer, organisatie, opdrachten, materialen, fysieke ruimte) die de lerenden in staat stellen zelfstandig en in groepen te kunnen leren.	Creatie en Educatie Projecten (CEP)
KU4 De afgestudeerde maakt vanuit zijn eigen artistieke visie een (samenhangend) creatief geheel van de kernelementen van dans, en musical en stelt het creatieve proces ten dienste van zijn docentschap en weet het proces bij de leerling te realiseren.	AKU18 De afgestudeerde stelt een actieve, zo zelfstandig mogelijk lerende centraal, is in staat te stimuleren, motiveren, adviseren, te coachen en begeleiden.	Hierbij wordt creatie, educatie en leiding geven samengebracht in een onderwijssituatie.
KU5 De afgestudeerde geeft zichtbaar vorm aan zijn eigen of andermans concepten en artistieke ideeën in de vorm van ontwikkeling op basis kennis, intuïtie, waarnemingen en inzichten een eigen artistieke visie.	AKU19 De afgestudeerde ondersteunt de lerenden in hun leerproces door leervragen en leerproblemen te signaleren, te benoemen en erop te reageren.	Observaties
KU6 De afgestudeerde geeft zichtbaar vorm aan zijn eigen of andermans concepten en artistieke ideeën in de vorm van vertaling van de artistieke visie in artistieke concepten, bewegingsmateriaal en choreografieën.	AKU20 De afgestudeerde ontwerpt leeractiviteiten vanuit een vakgerichte didactische visie die in het perspectief van de ontwikkeling van de lerenden betekenisvol zijn.	Het observeren van onderwijs in de breedste zin des woords in diverse situaties
KU7 De afgestudeerde geeft zichtbaar vorm aan zijn eigen of andermans concepten en artistieke ideeën in de vorm van dans, en weet daarbij met zijn energie, uitstraling en persoonlijkheid zijn leerling artistiek te inspireren.	AKU21 De afgestudeerde geeft leiding aan zijn leerlingen en biedt dezen met inachtneming van en respect voor hun achtergrond en capaciteiten een effectieve, stimulerende en veilige leeromgeving.	Docent Praktijkstages
KU8 De afgestudeerde geeft zichtbaar vorm aan zijn eigen of andermans concepten en artistieke ideeën in de vorm van dans, zang en acteren. De afgestudeerde weet daarbij met zijn uitstraling, energie en persoonlijkheid zijn leerling artistiek te inspireren.	Methodisch	Docent Praktijkstages biedt mogelijkheden om de verworven theoretische aspecten van het onderwijsproces in praktijk te brengen binnen de vakgebieden tapdans en ballet voor kinderen tot 15 jaar, ADV, pop-, show-, musical- en urbandansen jazzdans.
KU9 De afgestudeerde geeft zichtbaar vorm aan zijn eigen of andermans concepten en artistieke ideeën in de vorm van dans, en zet de daarmee verworven podiumervaring in bij zijn lespraktijk.	AKU22 De afgestudeerde biedt organisatievormen, leermiddelen en leermaterialen aan die de leerdoelen en leeractiviteiten van onderwijs in kunstvakken ondersteunen.	Onderwijs Praktijkstages
Samenwerkend	AKU23 De afgestudeerde toetst de ontwikkeling en voortgang van de lerenden en beoordeelt de resultaten op verantwoorde wijze.	Onderwijs Praktijkstages biedt mogelijkheden de verworven theoretische aspecten van het onderwijsproces in praktijk te brengen binnen het reguliere basis- en voortgezet onderwijs (inclusief CKV).
KU10 De afgestudeerde geeft leiding aan (inter)disciplinaire projecten.	AKU24 De afgestudeerde geeft kunst en cultuur een betekenisvolle plaats in het onderwijs en evalueert deze plaats structureel.	Project Performing Education (Project PE)
KU11 De afgestudeerde heeft een duidelijk beeld van zijn eigen kwaliteiten, beperkingen en rol in een samenwerking en staat open voor andere visies en ideeën.	Assimilerend	Zowel het lesgeven alsmede ondernemen en leidinggeven staan in dit domein onderdeel centraal. Domeinoverstijgend project (Onderwijs Theorie en Onderwijs Praktijk).
KU12 De afgestudeerde brengt verbanden en samenwerkingen tot stand tussen medewerkers binnen een organisatie en slaat bruggen tussen instituten en organisaties.	AKU26 De afgestudeerde koppelt zijn cognitieve ontwikkeling aan zijn fysieke, ambachtelijke en kunstzinnige ontwikkeling en vice versa, en helpt zijn leerling bij diens assimilatieproces.	Personal Education & Teaching Skills
		Studenten worden gecoached bij hun stap van student naar zelfstandige docent.
		Portfolio Onderwijs Praktijk
		Het Portfolio Onderwijs Praktijk, bestaande uit een Theater- en een Onderwijsdeel, is het borgingsdocument voor het domein Onderwijs Praktijk. In deze uren wordt de voortgang van het portfolio besproken met de studiebegeleider.
		Podium Praktijkstages
		Podium Praktijkstages bieden mogelijkheden om als uitvoerend kunstenaar, deels zelfstandig, deels onder supervisie podium- en werkveldervaring op te doen.

Zie verder op volgende pagina

Competenties (vervolg)		Domeinonderdelen (vervolg)
KU13 De afgestudeerde levert een actieve, constructieve bijdrage aan verschillende vormen van overleg en samenwerken binnen en buiten het onderwijs.	AKU28 De afgestudeerde assimileert alle (nieuw-)verworven competenties in alle relevante werksituaties en vice versa.	Project ArtCore Dit is een performing arts project waarin de studenten aan de hand van een thema, samen met hun coach, een presentatie o.q. performing arts project maken en ervaring krijgen in ondernemen en creëren. Het Project "I" vindt vroeg in trede 9 plaats en heeft een oriënterende en samenwerkende doelstelling.
KU15 De afgestudeerde levert vanuit de eigen deskundigheid samen met andere betrokkenen actief, respectvol en gedisciplineerd een bijdrage aan de totstandkoming en uitvoering van gemeenschappelijke dansprocessen en -producten.	Ondernemend AKU29 De afgestudeerde neemt initiatief en benut kansen in de binnen- en buitenschoolse onderwijsmarkt, voor zowel bestaande als nieuwe producten of activiteiten.	Project 'I' Het Project "I" vindt vroeg in trede 9 plaats en heeft een oriënterende en samenwerkende doelstelling.
KU16 De afgestudeerde levert vanuit de eigen deskundigheid samen met betrokkenen actief, respectvol en gedisciplineerd een bijdrage aan de totstandkoming, uitvoering van gemeenschappelijke onderwijs- en leerprocessen.	AKU30 De afgestudeerde toont zakelijk, creatief en organisatorisch inzicht bij het ontwikkelen van zijn cultureel ondernemerschap.	Project Integratie Bij het Project Integratie wordt onder leiding van diverse choreografen/regisseurs een product uitgevoerd, waarbij verschillende domeinen geïntegreerd zijn tot een samenhangend geheel.
KU17 De afgestudeerde levert vanuit de eigen deskundigheid samen met andere betrokkenen actief, respectvol en gedisciplineerd een bijdrage aan de totstandkoming en uitvoering van gemeenschappelijke dans-, musical- of popproducten.	AKU31 De afgestudeerde geeft leiding aan de inhoudelijke en zakelijke aspecten van project- en lesplannen.	
Innovatief	AKU32 De afgestudeerde neemt in de ontwikkeling van zijn beroepspraktijk de persoonlijke fysieke belastbaarheid als uitgangspunt.	
KU19 De afgestudeerde ontwikkelt zijn beroepsvisie vanuit pedagogische en cultureel-maatschappelijke dimensies en past deze visie toe in de beroepspraktijk.	AKU33 De afgestudeerde levert een actieve bijdrage aan een gezamenlijk project of product en staat open voor andere ideeën en inbreng.	
KU21 De afgestudeerde en verdiept bestaande werkwijzen en methodes van de danspraktijk en ontwikkelt op een aantoonbaar innovatieve wijze nieuwe methodes en werkwijzen voor danseducatie.	AKU34 De afgestudeerde signaleert kansen en bedreigingen in de markt en geeft zelfstandig, zakelijk, energiek en inspirerend vorm aan zijn docentschap en/of cultureel ondernemerschap.	
KU22 De afgestudeerde voegt vernieuwende elementen toe aan dans-, zang- en acteertechnieken.	AKU35 De afgestudeerde werkt daarbij klantgericht.	
Ambachtelijk/Artistiek/Analytisch	AKU37 De afgestudeerde heeft een eigen visie op zowel het theatervak als op het onderwijs- en leerproces en voelt een innerlijke noodzaak deze visie over te dragen.	
KU25 De afgestudeerde past kennis van het productieproces, theateromgevingsmiddelen, termen en begrippen van het theater toe.	Making Judgements Omgevingsgericht MJ4 De afgestudeerde onderzoekt en verdiept bestaande methodes en werkwijzen voor danseducatie en ontwikkelt nieuwe methodes en werkwijzen voor danseducatie	
KU26 De afgestudeerde toont technische vaardigheden op het gebied van de eigen discipline.	MJ7 De afgestudeerde is flexibel, gedisciplineerd, stressbestendig, initiatiefrijk en weet prioriteiten te stellen.	
KU27 De afgestudeerde gebruikt culturele, kunsthistorische en actuele vak kennis en plaatst uitingen van de eigen discipline in deze context.		
KU28 De afgestudeerde maakt, zowel zelfstandig als op aanwijzing van derden, in zijn werkzaamheden vakbekwaam en professioneel gebruik van een breed scala aan instrumentele vaardigheden en ambachtelijke kennis.		

Zie verder op volgende pagina

BIJLAGE III Schematisch overzicht opleidingsprogramma

Studieprogramma		Studielast en studiepuntentabellen					
Trede 9	Domeinonderdelen	Contact (uren)	Zelfstudie (uren)	Tentamens (uren)	ECTS 1/2	ECTS 3/4	ECTS Totaal
Danstechniek	Ballet/ mannen- en vrouwentraining	143	17	4			
	Jazzdans	78					
	Moderne Dans	39					
	Pop-, show-, musical-, urbandans	78					
	Tapdans	39					
	Theatre Latin Standard Dans	39					
	Urban Dans Trends	39					
Subtotaal		455	17	4	8	9	17
Musicaltechniek	Acteren	78	41	5			
	Ensemblezang	39					
	Musical Theatre	39					
	Song & Dance	39					
	Stemcoaching/Logopedie	26					
	Zangtechniek	13					
Subtotaal		234	41	5	4	6	10
Facilitering	Acrobatiek	32,5	6,5	Continuous assessment			
	Make-up (op projectbasis)	13					
	Personal Development/MOO	60					
	Extra contacturen (ECU)	15					
	Zangondersteuning	13					
Subtotaal		133,5	6,5	0	2	3	5
Theater Theorie	Algemene Muziekleer	32,5	60,5	18			
	Dansanalyse	26					
	Dansgeschiedenis	32,5					
	Kunst-, Cultuur- en Popgeschiedenis	26					
	Musicalwetenschap	39					
	Solfège	13					
	Werkveldoriëntatie Theater/MOO	32,5					
Subtotaal		201,5	60,5	18	5	5	10
Theater Praktijk	Podium Praktijkstages Project "I" Project Integratie	280 (incl. zelfstudie)		Continuous assessment			
Subtotaal		280	0	0	3	7	10
Onderwijs Theorie	Didactiek	26	35,5	9			
	Mens- en Bewegingskunde	32,5					
	Methodiek	26					
	Psychologie	39					
Subtotaal		123,5	35,5	9	3	3	6
Onderwijs Praktijk	Docent Praktijkstages	4	28	4			
	Onderwijs Praktijkstages	4					
	Creatie en educatie Project	16					
Subtotaal		24	28	4	1	1	2
Totaal		1451,5	188,5	40	26	34	60

Studieprogramma **Studielast en studiepunten Tabellen**

Trede 10	Domainonderdelen	Contact (uren)	Zelfstudie (uren)	Tentamens (uren)	ECTS 1/2	ECTS 3/4	ECTS Totaal
Danstechniek	Ballet/Mannen- en vrouwen training (spitzen)	143	17	4			
	Jazzdans	78					
	Moderne Dans	39					
	Pop-, show-, musical-, urbandans	78					
	Tapdans	39					
	Theatre Latin Standard Dans	39					
	Urban Dans Trends	39					
Subtotaal		455	17	4	8	9	17
Musicaltechniek	Ensemblezang	39	6	4			
	Musical Theatre	52					
	Song & Dance	39					
Subtotaal		130	6	4	2	3	5
Facilitering	Choreografie/Compositie	39	17	Continuous assessment			
	Personal Development/MOO	60					
	Extra contacturen (ECU)	52					
Subtotaal		151	17	0	2	4	6
Onderwijs Theorie	Algemene Muziek leer	32,5	114,5	32			
	Dansanalyse	26					
	Dansgeschiedenis	32,5					
	Didactiek	26					
	Kunsteducatie	26					
	Mens- en Bewegingskunde	32,5					
	Methodiek	32,5					
	Musicalwetenschap	39					
	Onderwijskunde	32,5					
	Psychologie	32,5					
	Solfège	13					
	Werkveldoriëntatie Theater/MOO	32,5					
Subtotaal		357,5	114,5	32	8	10	18
Onderwijs Praktijk	Creatie en educatie project 2 (CEP)	16	28	4			
	Docent Praktijkstages/observaties (buitenschools)	80					
	Onderwijs Praktijkstage/observaties (binnenschools)	40					
	Podium Praktijkstages / Project Integratie / Project ArtCore	224					
Subtotaal		360	28	4	5	9	14
Totaal		1453,5	182,5	44	25	35	60

Studieprogramma		Studielast en studiepunten tabellen					
Trede 11	Domeinonderdelen	Contact (uren)	Zelfstudie (uren)	Tentamens (uren)	ECTS 1/2	ECTS 3/4	ECTS Totaal
Danstechniek	Ballet/Mannen-en vrouwen training (spitzen)	156	17	4			
	Jazzdans	78					
	Moderne Dans / Contemporary Dans	39					
	Pop-, show-, musical-, urbandans	78					
	Tapdans	26					
	Theatre Latin Standard Dans	39					
	Urban Dans Trends	39					
	Subtotaal	455					
Musicaltechniek	Ensemblezang	39	17	4			
	Musical Theatre	52					
Subtotaal	91	17	4	1	3	4	
Facilitering	Personal Development/MOO	60	15				
	Extra contacturen (ECU)	65					
Subtotaal	125	15	0	2	3	5	
Onderwijs Theorie	Werkveldoriëntatie O/MOO	26	202	10			
	Methodiek	32,5					
	Didactiek	26					
	Onderwijskunde	32,5					
	Onderzoek Werkveld	39					
	Onderzoeksbegeleiding	2					
	Personal education & teaching skills	26					
	Toegepaste theorie	26					
	Werkveldoriëntatie T/ MOO	26					
Subtotaal	236	202	10	7	9	16	
Onderwijs Praktijk	Creatie en educatie project 3 (CEP)	32	44	4			
	Docent Praktijkstages (buitenschools)	120					
	Onderwijs Praktijkstages (binnenschools)	40					
	Personal education & teaching skills	40					
	Project Integratie	224					
	Podium Praktijkstages						
Subtotaal	456	44	4	7	11	18	
Totaal		1363	295	22	25	35	60

Studieprogramma		Studielast en studiepunten tabellen					
Trede 12	Domeinonderdelen	Contact (uren)	Zelfstudie (uren)	Tentamens (uren)	ECTS 1/2	ECTS 3/4	ECTS Totaal
Danstechniek	Ballet / mannen- en vrouwen training (Spitzen)	156	26	4			
	Jazzdans	78					
	Moderne Dans / Contemporary Dans	39					
	Pop-, show-, musical- en urbandans	78					
	Theatre Latin Standard Dans	39					
Subtotaal		390	26	4	7	8	15
Musicaltechniek	Acteren	78	55	4			
	Auditietraining/Zanginterpretatie	39					
	Ensemblezang	32,5					
	Musical Theatre	52					
	Zangtechniek	19,5					
Subtotaal		221	55	4	4	6	10
Brugdomein	Personal Development/MOO	60	8				
	Personal Performance Skills ABC	143					
	Zangondersteuning	13					
Subtotaal		216	8	0	4	4	8
Theater Theorie	Onderzoek Werkveld	13	95				
	Onderzoeksbegeleiding	4					
Subtotaal		17	95	0	1	3	4
Theater Praktijk	Project DIZO	196 (incl. zelfstudie)					
	Portfolio Theater Praktijk	4	0	Continuous assessment			
	Podium Praktijkstages / Project Integratie	444 (incl. Zelfstudie)	0	Continuous assessment			
Subtotaal		644	0	0	10	13	23
Totaal		1488	184	8	26	34	60

BIJLAGE IV Programma, werkwijze en beslisregels

Locatiebezoek Amsterdam – 17 september 2013

Tijd	Gesprekspartners	Panel	Onderwerpen
09.00-10.00			Vooroverleg
10.00-10.45	Directie en Bestuur <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ruud van der Kooij ▪ Chris van der Loop ▪ Lucia Marthas 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strategisch beleid ▪ Ontwikkelingen werkveld / relatie beroepenveld ▪ Marktpositie / positionering & profilering ▪ Internationale focus ▪ Visie op onderzoek / lectoraat & kenniskring ▪ Personeelsbeleid / Scholing ▪ Resultaten / Onderwijsrendement
10.45-11.30	Coördinatoren Dans (AD en BD) en Docent Dans <ul style="list-style-type: none"> ▪ Roemjana de Haan: ▪ Rich Ascroft ▪ Corine Shlomo ▪ James van der Velden ▪ Derek Blok 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inhoudelijk opleidingskader en curriculum ▪ Curriculumontwikkeling ▪ Kenmerken van programma ▪ Samenhang programma ▪ Praktijkcomponenten ▪ Internationalisering ▪ Toetsbeleid ▪ Toegepast onderzoek ▪ Studieloopbaanbegeleiding / Studielast
11.30-12.00			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Intern overleg ▪ Bestudering documenten
12.00-13.00	Examencommissie <ul style="list-style-type: none"> • Karin Haentjens-The • Peter Mak • Corine Shlomo • Roemjana de Haan 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Taken en rollen van de examencommissie ▪ Bevoegdheden ▪ Relatie tot het management ▪ Kwaliteitsborging toetsen en beoordelen ▪ (Relatie tot de) toetscommissie ▪ Kwaliteitsborging afgestudeerden
13.00-13.45	Werklunch		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Intern overleg ▪ Bestudering documenten ter inzage
13.45-14.30	Alumni (A'dam) <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sjoerd Hermens ▪ Nick Vonk ▪ Eline Vroon ▪ Sophia Wezer Alumni (Groningen) <ul style="list-style-type: none"> ▪ Marije van Sonsbeek ▪ Byron Werts Vertegenwoordigers Werkveld <ul style="list-style-type: none"> ▪ Miel Gouda – Stage Entertainment ▪ Wil Schilder – JEANS Theatershows ▪ Jacques van Meel – Van Meel Consultancy 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kwaliteit van programma en afgestudeerden ▪ Betrokkenheid bij de interne kwaliteitszorg
14.30-15.15	Studenten- Amsterdam <ul style="list-style-type: none"> ▪ Holly May Brood ▪ Tushar Changoer ▪ Leon de Graf ▪ Demi de Jong ▪ Arne Luiting ▪ Joshi Martina ▪ Anouk Rietveld ▪ Terence Uphoff ▪ Amadeus Williams (AD) 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kwaliteit docenten ▪ Informatievoorziening ▪ Aansluiting vooropleiding / toelating ▪ Toetsen en beoordelen ▪ Begeleiding (incl. buitenschoolse component) ▪ Studeerbaarheid / studielast ▪ Materiële voorzieningen ▪ Afstuderen

15.15-16.00	Docenten <ul style="list-style-type: none"> Rich Ascroft James van der Velden Roemjana de Haan Sigrid van Coilli Corine Shlomo 		<ul style="list-style-type: none"> Relatie met beroepenveld Ontwikkelingen beroepsdomein Internationale focus Programmaontwikkeling / Inhoud programma Toetsen en beoordelen Begeleiding Professionele ruimte / scholing Werkdruk Interactie met het management Rol bij de interne kwaliteitszorg Betrokkenheid in het besluitvormingsproces
16.15-17.15	Demonstratie voorstelling		
17.15-18.00	Open spreekuur		<ul style="list-style-type: none"> Ook: bestudering documenten
18.00-18.30			<ul style="list-style-type: none"> Intern overleg / Reflectie op dag 1 Bepaling pending issues

Locatiebezoek Groningen – 18 september 2013

Tijd	Gesprekspartners	Panel	Onderwerpen
09.15-10.15			Intern overleg
10.00-11.00	Demonstratie lessen + Rondleiding		
11.00-12.00	Kwaliteitszorg en syntaxis <ul style="list-style-type: none"> Lucia Marthas Caroline Banus-Jokhorst Robert-Jan Kloppenburg Corine Shlomo Hiltje Burgler-Feenstra 		<ul style="list-style-type: none"> Evaluatie van resultaten Maatregelen tot verbetering Betrekken van stakeholders Monitoring & verantwoording Controle documenten Kwaliteitszorg
12.00-12.30			Intern overleg
12.30-13.15	Lunch		
13.15-14.15	Studenten <ul style="list-style-type: none"> Myrthe Bijlsma Sander Bos Benjamin van Eelen Albert-Jan Kingma Keoma Rier Julianne Supit 		<ul style="list-style-type: none"> Kwaliteit docenten Informatievoorziening Aansluiting vooropleiding / toelating Toetsen en beoordelen Studiebegeleiding Studeerbaarheid / studielast Materiële voorzieningen Afstuderen
14.30-15.15	Bestuur MIPA (SABA) <ul style="list-style-type: none"> Hugo Klomp Lucia Marthas Hiltje Burgler-Feenstra 		
15.30-16.00	Open Spreekuur		Eveneens beschikbaar voor: <ul style="list-style-type: none"> Bestudering documenten ter inzage
16.00-17.00			Intern overleg
17.00-17.30	Alle genodigden		Mondelinge terugkoppeling op hoofdlijnen

Werkwijze

Beoordelingskader

Bij de beoordeling van de betreffende opleiding (Docent Dans) is het auditpanel uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde "Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs" van 22 november 2011. Daarin staan de 3 standaarden vermeld waarop een auditpanel zich bij de beperkte opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het betreffende panel de kwaliteit van die opleiding vaststelt.

Documentanalyse en locatiebezoek

Op basis van de door de opleiding geleverde documentatie heeft het auditpanel zich een voorlopig beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de betreffende opleiding. De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en op het verkrijgen van aanvullende informatie over bijvoorbeeld (1) de inhoud en structuur van het opleidingsprogramma en de feitelijke uitvoering ervan, (2) de uitvoering van het personeelsbeleid en kwaliteitsbeleid en (3) de uitvoering van het beleid inzake toetsen en beoordelen. Dit geschiedde door middel van gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding & het werkveld ('gesprekken tussen vakgenoten'), door gesprekken met studenten en via het raadplegen van additionele documentatie met betrekking tot de inhoud van het opleidingsprogramma en met betrekking tot de uitvoering van de hier genoemde beleidsonderdelen.

De verificatie door het auditpanel geschiedde voorts door hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en -daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Een open spreekuur maakte deel uit van het programma. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding het open spreekuur tijdig en op correcte wijze onder de aandacht heeft gebracht van studenten en medewerkers.

Tijdens het locatiebezoek heeft het auditpanel een aantal lessen bezocht en met de daar aanwezige studenten gesproken.

Verantwoording keuze gesprekspartners

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Rapportage

Het oordeel van het auditpanel, vastgelegd in een conceptrapport, werd aan de betreffende opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden. Daarna heeft het auditpanel het definitieve rapport vastgesteld.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een onderwerp 'onvoldoende', 'voldoende', 'goed' of 'excellent' scoren. Het auditpanel heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgenomen in het 'Beoordelingskaders accreditatiestelsel hoger onderwijs, 22 november 2011'.

Beperkte opleidingsbeoordeling

- Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval 'onvoldoende' indien standaard 1 of 3 als 'onvoldoende' beoordeeld wordt. Een onvoldoende bij standaard 1 kan niet leiden tot het toekennen van een herstelperiode door de NVAO.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'goed' zijn indien ten minste twee standaarden als 'goed' worden beoordeeld, waaronder in elk geval standaard 3.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'excellent' zijn indien ten minste twee standaarden als 'excellent' worden beoordeeld, waaronder in elk geval standaard 3.

BIJLAGE V Lijst geraadpleegde documenten

- Kritische Reflectie Dans (AD en Bachelor) – Docent Dans (2013)
- Critical Reflection Dance (AD & Bachelor) – Dance Teacher (2013)
- Audit Report Degree Course Dans HBO bachelor full time – Croho nr. 34798
- Education Charter and Exam Regulations
- Kwaliteitszorgplan 2013-2014
- Portfolio Honours 2013-2014
- Portefeuilleverdeling directie
- Protocol Examencommissie HBO & AD
- Protocol Toetscommissie HBO & AD
- Protocol Tentamens & Examens voor studenten
- Examendossier Ba Dans
- Examendossier Ba Docent Dans
- Examendossier AD Dans
- OER HBO Dans
- OER HBO Docent Dans
- OER AD Dans
- Raamconvenant overleg kunstonderwijs – werkveld 2011
- Protocol Tentamens & Examens voor studenten HBO/AD
- Overzicht inzet medewerkers
- SOPA320)
- Lijst van afgestudeerden 2011/2012 en 2012/2013
- Zes afstudeerwerkstukken
 - 034436 – 0343793 – 322469 – 396232 – 334847 – 351666
- Overzicht selectie werkveldcontacten
- Literatuurlijst treden 9 t/m 12
- Lucia Marthas Institute for Performing Arts in vogelvlucht

BIJLAGE VI Overzicht Auditpanel

1	<p>Voorzitter</p> <p>De heer drs. G.J. Stoltenborg is senior adviseur bij Hobéon en treedt veelvuldig op als voorzitter bij accreditatieonderzoeken van hbo-master en hbo-bachelor opleidingen, waaronder ook veel audits in het kunstonderwijs.</p>
2	<p>Deskundige</p> <p>Mevrouw McCormick haalde haar Bachelor of Arts aan de University of Ottawa, is choreograaf, regisseur en ontwerper van grootschalige dans- en muziekshows, onder andere voor Cirque du Soleil, de opening van de Olympische Spelen en de FIFA.</p>
3	<p>Deskundige</p> <p>De heer van Kraaij volgde de Dansopleiding Dansexpressie aan het conservatorium in Tilburg en een aanvullend dansonderwijs in Amsterdam en New York. Hij danste zelf in verschillende musicals en is thans Casting Director bij Joop van den Ende Theaterproducties.</p>
4	<p>Deskundige</p> <p>Mevrouw Heijdanus-de Boer studeerde af in dans en in drama aan de docentopleiding van de Theaterschool in Amsterdam en was tot april 2013 docent, ontwikkelaar en studieloopbaanbegeleider voor de vakken dans en drama aan de Pabo Inholland, tevens schrijver van handboeken voor kunstdocenten in het reguliere onderwijs en de kunstzinnige vorming.</p>
5	<p>Student</p> <p>Mevrouw Fijen is vierdejaars student Dans aan de Fontys Dansacademie.</p>

Secretaris: drs. R.F. Stapert – NVAO gecertificeerd

Het auditpanel is door de NVAO goedgekeurd - registratie onder nummer 001991

Onafhankelijkheidsverklaringen leden auditpanel en secretaris

Zie volgende bladzijden.

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)

G.J. Stoltenborg

is als voorzitter gevraagd voor beoordeling van de opleidingen:

Dans en Docent Dans

aangevraagd door de instelling:

Hanzehogeschool Groningen

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

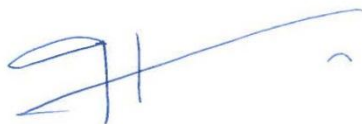
Plaats:

Din Haag

Datum:

19 juli 2013

Handtekening:

**Declaration of Independence and confidentiality to be submitted prior to
the assessment of the programme**

The undersigned (name and home address):

Mrs M. McCormick

Has been asked to assess the following programmes as an expert / secretary:

Dans en Docent Dans

Application submitted by the following institution:

Stichting Amsterdamse Balletacademie

- Hereby certifies to not maintaining any (family) connections or ties of a personal nature or as a researcher / teacher, professional or consultant with the above institution, which could affect a fully independent judgement regarding the quality of the programme in either a positive or negative sense;
- Hereby certifies to not having maintained such connections or ties with the institution during the past five years;
- Certifies to observing strict confidentiality with regard to all that has come and will come to his/her notice in connection with the assessment, insofar as such confidentiality can reasonably be claimed by the programme, institution of NVAO;
- Herby certifies to being acquainted with the NVAO code of conduct.

Place: Vancouver Canada Date: July 10, 2013

Signature: Marijke McCormick

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)

De heer F. van Kraaij

is als deskundige gevraagd voor beoordeling van de opleidingen:

Dans en Docent Dans

aangevraagd door de instelling:

Stichting Amsterdamse Balletacademie

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats:

Amsterdam

Datum:

12-7-13

Handtekening:

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)

Mevrouw E. Heijdanus – de Boer

is als deskundige gevraagd voor beoordeling van de opleidingen:

Dans en Docent Dans

aangevraagd door de instelling:

Stichting Amsterdamse Balletacademie

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats:

R' dan

Datum:

9-7 2013

Handtekening:

EHeij

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)

Mevrouw M. Fijen

is als student gevraagd voor beoordeling van de opleidingen:

Dans en Docent Dans

aangevraagd door de instelling:

Hanzehogeschool Groningen

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats:

Amsterdam

Datum:

10-12-13

Handtekening:

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)

Rob Stapert

is als secretaris gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

Dans en Docent Dans

aangevraagd door de instelling:

Hanze Hogeschool Groninge

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats:

De Haag

Datum:

19 juli 2013

Handtekening:

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl